

Protokoll fra møte i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Tirsdag 29. september 2015 kl. 09:15 – 11:40.

Møterom 546

Til stede:

Bjørnar Borvik (leder) (a)

Linda Grøning – vara for Magne Strandberg (a)

Anneken Sperr (a)

Jonas Jensen (b)

Kjersti Bakke Sørensen (c)

Ine Osland – vara for Sandra Guderud (d)

(Vegard Fosso Smievoll (d) hadde ikkje meldt forfall.)

Forfall: Magne Strandberg (a), Sandra Guderud (d), Vegard Fosso Smievoll (d)

Sekretær: joanne.spjelkavik@jurfa.uib.no

Neste møte: 3. november 2015

Sak 62/15	Godkjenning av innkalling og dagsorden
	Innkalling: Ingen merknader Dagsorden: Ingen merknader
Sak 63/15	Orienteringssaker
1	Protokoll fra SU 25. august. Godkjent på sirkulasjon 27. august. OBS – ekstern lenke – må lastes ned separat.
2	Fullmaktsvedtak a) JUS254-2-A Politirett. Tillatte hjelpemidler til eksamen b) JUS251-2-B Arbeidsrett fordypning. Korrigere feil i vedtak om hovedlitteratur. c) JUS259-2-A Internasjonal privatrett. Litteratur. Fullmaktsvedtakene fås ved henvendelse til Joanne.spjelkavik@jurfa.uib.no De publiseres også sammen med innkallingen og protokollen på Studieutvalgets nettside: http://www.uib.no/jur/24968/studieutvalget
3	Studentombud. Orientering om at UiB har tilsatt studentombud Sylvi Leirvaag fra 17. august 2015.
4	Digital eksamen ved UiB: Statusoppdatering .
5	Opptak. Orientering fra studieadministrasjonen.
Sak 64/15	Saker til drøftelse/høring/uttalelse
1	JUS114 Juridisk metode Kursrapport V15.
SU uttaler	Studieutvalget tar kursrapporten til orientering og konstaterer at det i møtet i august, sak 55/15, ble fattet vedtak om at Erik Monsen tar over som emneansvarlig.
2	JUS123 Forvaltningsrett II Kursrapport V15.
SU uttaler	Studieutvalget tar rapporten til orientering og sier seg tilfreds med status i kurset. Det har utvilsomt vært lagt ned et betydelig arbeid i forberedelse og revisjon av kurset. Særlig framheves som positivt: - Reviderte arbeidsgruppeoppgaver med vekt på aktuelle forhold. Revisjon og oppdatering av litteratur og kursoppgaver. - Revidert sensorveiledning etter nivåkontrollen, og oppfølging av kvalitetssikring av klagesensorkorpset.

	- Ulike bøker i hovedlitteraturen. SU gir sin fulle støtte til at de faglige grunnene til å presentere ulike innfallsvinkler, må veie tyngre enn hensynet til kostnadene. Vi gjør imidlertid oppmerksom på at fra 2016 vil UiB tilby en ordning med digitale kompendier, og det kan eventuelt vurderes om noe av litteraturen kan presenteres i en slik form hvis det kan spare kostnader for studentene. - Med hensyn til omfang i skrivingen av den siste arbeidsgruppeoppgaven: JUS135 Rettsstat og menneskerettigheter og JUS122 Erstatningsrett har vi gått inn på ordninger som innebærer omdisponeringer av den obligatoriske undervisningen, sånn at det har blitt frigitt rom for noe mer omfattende skriving mot slutten av kurset. En slik ordning kan eventuelt vurderes også for JUS123 Forvaltningsrett II. - Studieutvalget vil også peke på det udelt positive i at internasjonalt rettsstoff får større plass. Dette er i god overensstemmelse med en sentral målsetning i fakultetets handlingsplan for internasjonalisering.
3 SU uttaler	Rapport fra spørreundersøkelse om semesterstart. Stodieutvalget sier seg tilfreds med rapporten og resultatene den gjengir. Det framheves som positivt at forbedringspunktene identifiseres og tas vare på.
4 SU uttaler	Klagesensur. Notat fra studiedekanen. Stodieutvalget slutter seg til de tiltakene som er skissert. Disse skal settes i verk i klagesensuren for alle obligatoriske emner. Utvalget forutsetter at klagesensuren vurderes nøye med sikte på å klarlegge mulige virkninger av de iverksatte tiltakene.
5 SU uttaler	Syklus for evaluering av emner. Forslag om å gå over til treårssyklus. Stodieutvalget slutter seg til et forslag om å vurdere overgang til en mer omfattende emneevaluering hvert tredje år. Studiedekanen og studieadministrasjonen arbeider videre med konkretisering av en slik ordning. Studentevalueringen/referansegruppemøtene skal likevel gjennomføres etter hvert kurs som nå.
6 SU uttaler	Promotering av studiet. Forespørsel og forslag. Stodieutvalget har ingen oneliner å foreslå. I valget mellom de to under punkt 1, foretrekkes den siste. Utvalget oppfordrer til at oppgaven for senere år tildeles alle ansatte og studenter, for eksempel i Fakultetsnytt og MiSide, eventuelt med premiering av forslag som blir benyttet.
7 SU uttaler	Løypemelding til Årsplan for utdanning. SU behandlet årsplan for utdanning 10. mars 2015, sak 21/15 – 2. Løypemeldingen er en god oppsummering av prosesser med utspring i årsplanen, med tillegg av de tiltakene som er kommet til i ettertid. Den gir studieutvalget og fakultetsstyret et godt grunnlag for å gjøre eventuelle prioriteringer. Utvalget sier seg tilfreds med løypemeldingen og har ingen merknader utover det.
Vedtakssaker	
Sak 65/15	Søknad om etablering av nytt spesialemne: Forfatningshistorie. Emnemaal. Merknader fra studieadministrasjonen.
Vedtaksforslag	Stodieutvalget tilrår overfor fakultetsstyret at søknaden om opprettelse av spesialemnet JUS266-2-A Forfatningshistorie ikke innvilges nå. For utvalget har det vært avgjørende at det for tiden foregår en gjennomgang av fakultetets spesialemneportefølje og at det ikke bør opprettes nye spesialemner før denne gjennomgangen er avsluttet. Utvalget slutter seg ellers til studiedekanens initiativ overfor søkeren om å undersøke mulighetene for å gi inntil to dobbelttimer med forelesninger om temaet forfatningshistorie i emnet JUS135 Rettsstat og menneskerettigheter. Disse forelesningstimene vil i så tilfelle komme i tillegg til de timene med forelesninger som allerede gis i dette emnet.
Sak 66/15	JUS132 Pengekravsrett. Emneansvarlig.

Vedtaksforslag	Førsteamanuensis Miriam Skag overtar emneansvaret fra Rune Sæbø med virkning fra og med høstsemesteret 2015. Sæbø og Skag har begge sluttet seg til en slik endring.
Sak 67/15	Søknad fra professor Jørn Øyrehagen Sunde om å endre det midlertidige emnet JUS290-2-A Common and Civilian Influence in a Mixed Legal System til et ordinært spesialemerne. Merknad fra studieadministrasjonen.
Vedtaksforslag	Studieutvalget tilrår overfor fakultetsstyret at spesialemerne JUS290-2-A Common and Civilian Influence in a Mixed Legal System videreføres for ytterligere ett år. For utvalget har det vært avgjørende at faget allerede inngår i fakultetets spesialemerneportefølje, og av den grunn ikke innebærer en administrativ merbelastning sammenholdt med dagens situasjon. Vidare er det for utvalget sentralt at en videreføring av kurset muliggjør bruk av allerede tildelte Erasmus-midler, men likevel slik at det bør kunne foretas en viss supplering med ordinær finansiering for å sikre gjennomføring i 2016. Spørsmålet om videreføring av emnet etter 2016 vil utvalget komme tilbake til etter at den pågående gjennomgangen av fakultetets spesialemerneportefølje er avsluttet.
Sak 68/15	JUS250-2-C Health and Human Rights in the Welfare State. Søknad fra emneansvarlig om fem dobbeltimer ekstern undervisning.
Vedtaksforslag	Studieutvalget stiller seg positiv til søknaden, forutsatt at ikke mer enn halvparten av kostnadene knyttet til reise og opphold dekkes over undervisningsbudsjettet. De resterende kostnadene må dekkes på andre måter. Søknaden henvises for øvrig til dekanens/dekanatets budsjettfullmakter.
Sak 69/15	Ekstra veiledning til masteroppgave ved stryk. Forslag fra studiedekanen/studieadministrasjonen.
Vedtaksforslag	1. Studenter som får vurdert masteroppgave til ikke bestått, kan etter søknad få innvilget ekstra veiledningstid for å omarbeide masteroppgaven eller skrive ny masteroppgave til ny innlevering. Rammen for ekstra veiledningstid er 5 timer. 2. De kursansvarlige skal vurdere om det er nødvendig å oppnevne ny veileder for ekstra veiledningstimer. De vil også være ansvarlige for å oppnevne ny veileder. 3. Veileder kan tildeles ekstra forberedelsestid for å sette seg inn i oppgaven og eventuell skriftlig begrunnelse før veiledningen starter. Rammen for veileders forberedelsestid er 2 timer. I emnebeskrivelsen for JUS399 Masteroppgave 30 studiepoeng gjøres følgende tilføyelse – merket med fet skrift: Studenter som har fått vurdert en innlevert masteroppgave til ikke bestått, kan bare levere masteroppgave til ny vurdering dersom den tar opp et annet tema eller er en vesentlig omarbeidet versjon av den tidligere innleverte oppgaven. Det gis inntil fem timer ekstra veiledning etter søknad. Kursansvarlig vurderer om det skal oppnevnes ny veileder. Det innstilles overfor fakultetsstyret på at følgende tilføyelse gjøres i omregningsnøkklene: - Ekstra veiledning til studenter som har strøket på masteroppgaven: Fem timer veiledning og to timer forberedelse.
Sak 70/15	Gruppe A: Representasjon i Studieutvalget.
Vedtaksforslag	Magne Strandberg flyttes til posisjon som fjerde vara til SU for gruppe A. Første vara, Bjørn Henning Østenstad rykker opp som fast representant. Ordningen gjøres gjeldende for resten av innværende valgperiode.
Sak 71/15	JUS253-2-A Kommunalrett flyttes til høstsemesteret. JUR640 Planrett legges på is. Forslag fra emneansvarlig Ingunn Elise Myklebust.
Vedtaksforslag	JUS253-2-A Kommunalrett flyttes til høstsemesteret med virkning fra og med 2016. Våren 2016 tilbys likevel eksamen i emnet.

Bjørnar Borvik
Leder

Johanne Spjelkavik
Sekretær

Sak 63/15 – 3

Studentombud

Vi har mottatt følgende meddelelse fra Studieadministrativ avdeling:

Kjære fakultetsledelse!

UiB har fra 17. august tilsatt studentombud Sylvi Leirvaag. Hun skal bistå studenter i å vurdere og fremme saker i organisasjonen og rapporterer til Universitetsstyret. Les mer om hennes rolle og bakgrunn på <http://www.uib.no/aktuelt/90784/sylvi-er-uibs-første-studentombud>. Her er det også lenke til Universitetsstyrets behandling ved etablering av studentombud ved UiB. Studentombudet skal være et supplement til UiBs egne prosesser for å fremme et godt læringsmiljø for studentene.

Vi oppfordrer fakultetsledelsen til å gjøre studentombudets funksjon kjent for både studentene og de ansatte. Studentombudet kan nås på studentombud@uib.no. Studentombudet har også opprettet egen Facebook-side der kontaktinformasjon og trefftider presenteres: https://www.facebook.com/pages/Studentombud-ved-UiB/1023017134376793?sk=info&tab=page_info

Følgende melding er lagt ut i MiSide:

UiB har tilsatt Sylvi Leirvaag som studentombud. Hun skal bistå studenter i å vurdere og fremme saker i organisasjonen og rapporterer til Universitetsstyret. Les mer om hennes rolle og bakgrunn på universitetets nettsider.

Studentombudet skal være et supplement til UiBs egne prosesser for å fremme et godt læringsmiljø for studentene. Studentombudet kan nås på studentombud@uib.no. Studentombudet har også opprettet en egen Facebookside der kontaktinformasjon og trefftider presenteres.

[Tilbake til saklisten](#)

Sak 63/15 – 4**Digital eksamen oversikt**

Til Fakultetene

Referanse

2015/7447-SIER

Dato

11.09.2015

Emner med tilbud om digital eksamen i DigUiB høsten 2015

Vi viser til vårt brev av 29.6.2015 der vi ba fakultetene om å melde inn emner aktuelle for digital eksamen i høstsemesteret 2015. Til sammen fikk vi meldt inn i underkant av 200 emner med totalt ca 14.000 vurderingsmeldinger per 2. september.

Vi har nå laget en oversikt over de emnene der Studieadministrativ avdeling kan arrangere digital eksamen inneværende semester. Oversikten finnes i vedlegg til dette brevet. Det er kun fem av de innmeldte emnene som ikke er med i vedlagte oversikt. Prosjektet arbeider fremdeles med å få til digital eksamen i noen av disse emnene, og vil ta direkte kontakt med fakultetene det gjelder. Oversikten inneholder også emner som har digital eksamen i september og oktober som følge av digital eksamen våren 2015. Det er allerede avholdt noen digitale eksamener i høst.

Det er i all hovedsak lokaler med tilfredsstillende infrastruktur som styrer kapasitet i forhold til digital eksamensavvikling. Digital eksamen vil i hovedsak finne sted i idrettshallen på Studentsenteret og i Fantofthallen dette semesteret, men vi kunne ikke planlagt et slikt omfang som vi nå gjør uten velvilje hos fakultetene og studentene i forhold til bruk av lesesaler som eksamenslokaler. Vi kommer til å bruke lesesaler på Dragefjellet skole, Realfagbygget, Sydneshaugen skole og Armauer Hansens Hus til eksamen dette semesteret. I tillegg avvikles en del små digitale eksamener i Studieadministrativ avdeling sine lokaler for tilrettelagt eksamen i Stein Rokkan hus og Allégaten 66.

Vi vil som varslet til studielederne tidligere i høst, gjennomføre to eksamensdager der vi avvikler eksamen i to skift i samme lokalet. Studieadministrativ avdeling vil ta kontakt med fakultetene det gjelder.

Hva er digital eksamen?

Med digital eksamen mener vi her skriftlig skoleeksamen gjennomført på studentenes egne datamaskiner som erstatning for penn og papir. UiB bruker Inspira Assessment som teknisk eksamensløsning. Inspira er en nettleserbasert tjeneste som støtter gjennomføring av skoleeksamen, og samtidig de faglige og administrative prosessene rundt eksamen.

Digital skoleeksamen uten eller med få hjelpemidler forutsetter at studenten laster ned og installerer en sikker nettleser (SEB) til sin datamaskin. SEB sikrer at studenten ikke har tilgang til ressurser på egen datamaskin, ikke kan kommunisere med andre via datamaskinen, og ikke har tilgang til informasjon på internett under eksamen.

Kan studentene velge bort digital eksamen?

Utdanningsutvalget vedtok i sak 22/15 om digital eksamen at i emner der det er vedtatt digital eksamen kan studentene fra høstsemesteret 2015 ikke lengre velge om de vil gjennomføre eksamen digitalt eller med penn og papir.

Studenter som på grunn av sykdom, skade eller funksjonsnedsettelse har vansker med å gjennomføre eksamen i den form som er oppgitt i eksamensplanen må altså søke om tilrettelegging på vanlig måte, uavhengig av om eksamen er digital eller skal gjennomføres med penn/papir. Eksamensplanen vil bli oppdatert i uke 38 med informasjon om digital eksamen.

Informasjon til studenter om digital eksamen

Studentene finner informasjon om hva digital eksamen innebærer for dem på UiB sin nettside www.uib.no/digitaleksamen. Fakultetet eller instituttet **informerer selv sine studenter om at det blir digital eksamen i emnene det gjelder så raskt som mulig**. Dette kan for eksempel gjøres via e-post fra FS-rapport over vurderingsmeldte, og vi legger ved mal for en slik e-post. Det er viktig at studentene henvises til nettsiden over for informasjon om digital eksamen, dette for å sikre at alle studentene får den samme informasjonen.

Det er absolutt å anbefale at studentene får gjennomføre aktiviteter i Inspira før selve eksamensdagen, for eksempel gjennom enkle tester i tilknytting til undervisning eller i forbindelse med obligatoriske aktiviteter. Det ligger også demotester tilgjengelig for studentene når de logger inn i Inspira som de kan bruke til å gjøre seg kjent med systemet.

Brukerstøtte til studentene

Det vil være bemannet brukerstøtte i Studentsenteret i uke 38-50, samt noen tidspunkt i Haukelandsområdet, der studentene kan henvende seg dersom de får problemer med å klargjøre maskinen sin for digital eksamen. Se nettsiden for studenter for åpningstider. Studenter kan legge inn henvendelser og få brukerstøtte på bs.uib.no i gruppen Digital eksamen. Det er tekniske vakter tilgjengelig under eksamen som vil ta hånd om eventuelle tekniske problemer i eksamensgjennomføringen.

Studentenes egne maskiner - utlånsordning

I utgangspunktet forutsetter digital eksamen at studenten møter til eksamen med sin egen datamaskin klargjort for eksamen. Det er etablert en utlånsordning for studenter som ikke eier egen datamaskin eller som har en datamaskin som ikke innfrir systemkravene for gjennomføring av digital eksamen. Utlånsordningen administreres sentralt, og studentene må søke i god tid før eksamen.

Eksamensadministrasjon

Oversikt over nettleserstøtte for bruk av Inspira finnes på Inspira sine nettsider: <http://www.inspera.no/?siteNodeId=1336023>. Inspira anbefaler at administrasjon og den som lager eksamensoppgaven jobber i annen nettleser enn Internet Explorer.

Eksamensoppgaven til digital eksamen legges inn i Inspira, gjerne av den som lager oppgaven. Det er administrasjonen lokalt som setter opp prøve i Inspira for hver eksamen, og knytter eksamensoppgaven og kandidatene sammen i prøvegjennomføringen. Det er viktig at den som er faglig ansvarlig for eksamensoppgaven har godkjent oppgaven slik den fremstår for studentene i Inspira. Instituttet må kvalitetssikre oppgavesettet før eksamen, både faglig men også i forhold til teknisk eksamensgjennomføring. Prosjektet vil utarbeide skriftlige brukerveiledninger og rutinebeskrivelser i forholdt til dette i løpet av september. Eksamensoppgaver og prøveoppsett må ligge klar i Inspira to virkedager før eksamen, og Studieadministrativ avdeling vil sette opp sikker nettleser og aktivere prøvene før eksamen.

Det vil i høst være opp til instituttet selv å avgjøre om eksamensoppgaven skal trykkes i papir ved digital eksamen. Vi anbefaler at oppgaven trykkes i papir dersom selve oppgaveformuleringen(e) er lang(e) og med mange momenter. Papiroppgaver skal leveres ved Studieadministrativ avdeling to virkedager før eksamen som vanlig. Velger instituttet ikke å trykke opp papirversjon til studentene, må Studieadministrativ avdeling ha melding om dette seinest to virkedager før eksamen. Eksamensoppgaven må uansett trykkes opp i ett eksemplar som er lett tilgjengelig under eksamen i fall det skulle oppstå tekniske problemer. Prosjektet kommer tilbake til rutiner for dette.

Opplæring og brukerstøtte for ansatte

Prosjektet vil sette opp kurs i eksamensløsningen Inspira Assessment utover høsten. Det vil i hovedsak bli holdt to typer kurs; et kurs for de som skal lage eksamensoppgaver i Inspira der en også ser på sensur, og et kurs for de som skal administrere digital eksamen, inkludert sensur, og sette opp prøver i Inspira. Prosjektet ber om at fakultetene oversender liste med

navn på vitenskapelige og administrativt ansatte som har ansvar for emner hvor eksamen skal avvikles digitalt. Det vil bli sendt ut e-post til eksamensansvarlig på fakultetet om dette.

Vi ber alle ansatte om å bruke [bs.uib.no](https://uib.no) for henvendelser og brukerstøtte i forhold til Inspira.

Tilgang til Inspira

Ansatte ved UiB logger på Inspira på nettsiden <https://uib.inspera.no/admin>. Alle ansatte skal ha tilgang med sitt UiB brukernavn og passord via Feide. Roller for brukere i Inspira må settes manuelt, og behov for tilgang må meldes via [bs.uib.no](https://uib.no) Digital eksamen. Vi oppfordrer fakultetene og/eller instituttene om å melde inn vitenskapelig og administrativt ansatte som har behov for å jobbe i Inspira dette semesteret i felles henvendelse så raskt som mulig.

Vi ber om at dette brevet videresendes instituttene det berører, og at innholdet gjøres kjent for fagansvarlige i de ulike emnene. Vi ber om rask tilbakemelding, i løpet av uke 39, dersom det likevel ikke er ønskelig med digital eksamen for emner i vedlagte oversikt.

Spørsmål, kommentarer eller tilbakemelding vedrørende digital eksamen rettes til prosjektleder for DigUiB Digital Vurdering, Martine Elisabeth Langaard, via [bs.uib.no](https://uib.no) Digital eksamen.

Vennlig hilsen

Oddrun Samdal
Viserektor for utdanning

Siv Hovland Erstad
Programleder DigUiB

Vedlegg:

Emner med tilbud om digital eksamen i DigUiB høsten 2015

Forslag til e-post til studentene med informasjon om digital eksamen

Emner med tilbud om digital eksamen i DigUiB høsten 2015
Emner sortert pr fakultet

		Det humanistiske fakultet				
		emnekode	fak	eksamensdato	timer	oppmeldt 2/9 emneansvarlig
ALLV103	HF	25.11.2015	6	30		
ANT202	HF	25.11.2015	6	17		
ARK100	HF	17.11.2015	4	41		
ARK302	HF	26.11.2015	6	16		
DASP107	HF	19.11.2015	3	33		
DASP303	HF	01.12.2015	4	3		
DIKULT103	HF	22.09.2015	5	4		
DIKULT104	HF	23.09.2015	5	2		
ENG107	HF	26.11.2015	3	146		
ENG108	HF	20.11.2015	3	134		
ENG122	HF	02.12.2015	3	132		
ENG122L	HF	02.12.2015	4	5		
ENG212	HF	18.11.2015	6	17		
ENG321	HF	20.11.2015	6	10		
ENG333	HF	09.10.2015	6	4		
ENG334	HF	23.11.2015	6	3		
ENG334L	HF	23.11.2015	6	8		
ENGDI101	HF	13.11.2015	4	32		
EXFAC00TKEKS	HF	10.12.2015	4	82		
EXPHIL-HFEKS	HF	07.12.2015	4	131		
EXPHIL-JUEKS	HF	05.11.2015	4	11		
EXPHIL-MNEKS	HF	02.12.2015	4	106		
EXPHIL-MOEKS	HF	04.12.2015	4	30		
EXPHIL-PSEKS	HF	02.12.2015	4	109		
EXPHIL-SVEKS	HF	03.12.2015	4	312		
FIL107	HF	30.11.2015	4	18		
FIL121	HF	04.12.2015	4	25		
FRAN102	HF	04.12.2015	6	20		
FRAN114	HF	11.12.2015	3	20		
FRANDI101	HF	30.11.2015	4	2		
HEMB111	HF	15.10.2015	6	2		
HIM101	HF	05.10.2015	6	17		
HIM103	HF	18.11.2015	6	122		
HIM201	HF	16.11.2015	6	24		
HIS100	HF	23.11.2015	4	161		
HIS101	HF	30.11.2015	2	318		
HIS108	HF	13.10.2015	6	3		
HIS111	HF	07.10.2015	6	10		
HIS114	HF	19.11.2015	6	61		
HIS302	HF	23.11.2015	6	39		
ITAL301 (overset	HF	04.12.2015	3	4		
ITAL301 (språkhis	HF	07.12.2015	3	4		
ITAL302	HF	03.12.2015	6	4		
KUVI103	HF	23.11.2015	6	25		
		emnekode	fak	eksamensdato	timer	oppmeldt 2/9 emneansvarlig

KUVI107	HF	30.11.2015	6	38
LAT100	HF	19.11.2015	6	13
LAT107	HF	25.11.2015	6	6
LAT303	HF	26.11.2015	6	1
LOG200	HF	16.11.2015	6	4
LOG300	HF	16.11.2015	6	1
NODI101	HF	26.11.2015	4	19
NOLI103	HF	30.11.2015	6	24
NOLI103-L	HF	30.11.2015	6	16
NOLI211	HF	24.11.2015	6	5
NOLI311	HF	24.11.2015	6	5
NOLISP303	HF	01.12.2015	4	8
NOR-U4	HF	03.12.2015	4	9
NOSP222	HF	20.11.2015	6	2
SAS14	HF	26.11.2015	6	21
SPLA100	HF	04.12.2015	4	57
SPLA100H	HF	04.12.2015	6	2
SPLA102	HF	03.12.2015	6	15
TYSDI101	HF	13.11.2015	4	5

63 emner

totalt

2548

meldinger

Det juridiske fakultet

EXFAC	JUS	02.10.2015	2	335
JUR601	JUS	15.01.2016	4	15
JUR640	JUS	13.11.2015	4	24
JUS111	JUS	22.01.2016	4	382
JUS122	JUS	08.10.2015	4	371
JUS124	JUS	09.12.2015	6	402
JUS131	JUS	16.10.2015	4	424
JUS132	JUS	04.12.2015	4	407
JUS241	JUS	06.11.2015	6	471
JUS250-2-A	JUS	23.11.2015	4	2
JUS250-2-B	JUS	24.11.2015	4	13
JUS250-2-C	JUS	25.11.2015	4	5
JUS251-1-A	JUS	30.11.2015	4	44
JUS251-2-A	JUS	30.11.2015	4	134
JUS251-2-B	JUS	02.12.2015	4	68
JUS253-2-A	JUS	26.11.2015	4	18
JUS254-2-A	JUS	07.12.2015	4	83
JUS255-2-A	JUS	20.11.2015	4	85
JUS256-2-A	JUS	08.12.2015	4	85
JUS256-2-B	JUS	10.12.2015	4	49
JUS257-2-A	JUS	23.11.2015	4	145
JUS257-2-B	JUS	25.11.2015	4	21
JUS258-2-A	JUS	30.11.2015	4	20
JUS258-2-B	JUS	30.11.2015	4	55
JUS259-2-A	JUS	01.12.2015	4	16
JUS260-2-A	JUS	24.11.2015	4	22

emnekode

fak

eksamensdato

timer

oppmeldt 2/9 emneansvarlig

JUS260-2-B	JUS	03.12.2015	4	44
JUS260-2-C	JUS	19.11.2015	4	15
JUS260-2-D	JUS	07.12.2015	4	47
JUS261-2-A	JUS	27.11.2015	4	29
JUS262-2-A	JUS	27.11.2015	4	7
JUS265-2-A	JUS	13.11.2015	4	44
JUS270-2-A	JUS	19.11.2015	3	33
JUS271-2-A	JUS	19.11.2015	4	3
JUS271-2-B	JUS	07.12.2015	4	46
JUS276-2-A	JUS	20.11.2015	4	72
JUS278-2-A	JUS	10.12.2015	4	48
JUS280-2-A	JUS	02.12.2015	4	59
JUS281-2-A	JUS	01.12.2015	4	41
JUS282-2-A	JUS	08.12.2015	3	6
JUS285-2-A	JUS	08.12.2015	4	25
JUS287-2-A	JUS	25.11.2015	4	37
JUS288-2-A	JUS	26.11.2015	4	69
JUS289-2-A	JUS	24.11.2015	4	49

44 emner			totalt	4370	meldinger
----------	--	--	--------	------	-----------

Det matematiske fakultet

BIO100	MN	27.11.2015	3		216
BIO100 - deleksa	MN	04.09.2015	3		216
BIO101	MN	25.09.2015	4	20	
BIO102	MN	23.11.2015	3	97	
BIO103	MN	21.09.2015	4	6	
BIO104	MN	30.09.2015	4	15	
BIO203	MN	01.12.2015	3	42	
BIO206	MN	08.12.2015	4	37	
BIO213	MN	27.11.2015	4	33	
BIO215	MN	15.12.2015	4	12	
GEOV101	MN	02.10.2015	4	36	
INF100	MN	26.11.2015	5	287	
INF101	MN	21.09.2015	5	12	
INF102	MN	27.11.2015	3	108	
INF142	MN	29.09.2015	3	14	
INF236	MN	02.10.2015	3	1	
KJEM120	MN	03.12.2015	4	110	
MNF110	MN	23.09.2015	5	14	
MNF115	MN	25.11.2015	4	101	
MOL100	MN	24.09.2015	4	11	
MOL200	MN	01.12.2015	4	66	
MOL203	MN	04.12.2015	4	49	
MOL204	MN	14.12.2015	4	40	
MOL301	MN	01.12.2015	4	3	
NATDID201	MN	04.12.2015	4	23	
PTEK100	MN	26.11.2015	2	130	

26 emner			totalt	1699	meldinger
----------	--	--	--------	------	-----------

emnekode	fak	eksamensdato	timer	oppmeldt 2/9	emneansvarlig
----------	-----	--------------	-------	--------------	---------------

Det medisinsk-odontologiske fakultet

NUTR115	MOF	01.10.2015	4	2
FARM270	MOF	10.12.2015	4	21 Harald Wiker
MEDFØD	MOF	11.12.2015	5	92 Nils-Halvdan Morken
MEDIND4-B	MOF	19.11.2015	5	72 Alfred Halstensen
MEDMBI	MOF	10.12.2015	4	80 Harald Wiker
MEDOD1	MOF	10.12.2015	5	211 Per Øyvind Enger
MEDPED	MOF	09.12.2015	4	95 Gottfried Greve
MEDPSY	MOF	04.12.2015	4	60 Ole Bernt Fasmer
MEDSAM	MOF	20.11.2015	5	72 Ingvild Sandøy, Ole Jacob Møllerløy, Ka
NOM	MOF	10.12.2015	2	31 Jan Songstad
NUTR207	MOF	17.12.2015	4	28 Robin Ørnsrud
NUTR230	MOF	24.11.2015	4	15 Despoina Theofylaktopoulou
NUTR240A	MOF	14.12.2015	4	5 Jutta Dierkes
13 emner			totalt	784 meldinger

Det psykologiske fakultet

LOGO310	PSYK	04.12.2015	4	22
PED111	PSYK	04.12.2015	4	40
PEDA120	PSYK	30.11.2015	5	109
PROPSY302	PSYK	17.12.2015	6	45
PROPSY303	PSYK	09.12.2015	3	56
PROPSY304	PSYK	21.09.2015	3	1
PROPSY304	PSYK	11.12.2015	3	46
PROPSY307	PSYK	07.12.2015	6	39
PROPSY308	PSYK	14.12.2015	3	39
PROPSY311	PSYK	15.12.2015	6	45
PROPSY312	PSYK	16.12.2015	6	43
PSYCH302A	PSYK	10.12.2015	3	18
PSYCH304A	PSYK	11.12.2015	3	6
PSYK106	PSYK	21.09.2015	4	6
PSYK106	PSYK	20.11.2015	4	150
PSYK109	PSYK	25.11.2015	4	240
PSYK110	PSYK	21.09.2015	4	1
PSYK110	PSYK	01.12.2015	8	189
PSYK207	PSYK	02.12.2015	4	79
PSYK208	PSYK	09.12.2015	4	79
20 emner			totalt	1253 meldinger

Det samfunnsvitenskapelige fakultet

AORG100	SV	01.12.2015	4	85
AORG101	SV	02.12.2015	4	105
AORG103	SV	27.11.2015	4	84
AORG107	SV	07.12.2015	4	139
AORG209	SV	30.11.2015	4	25

UNIVERSITETET I BERGEN

Det juridiske fakultet – Studieutvalget

		emnekode	fak	eksamensdato	timer	oppmeldt 2/9	emneansvarlig
AORG210	SV	02.10.2015	4	1			
AORG210	SV	03.12.2015	4	28			
AORG320	SV	03.12.2015	4	43			
AORG321	SV	10.12.2015	4	41			
AORG606	SV	01.12.2015	4	21			
GEO110	SV	23.11.2015	5	73			
GEO308	SV	18.11.2015	4	28			
GEO328	SV	23.11.2015	5	7			
GEO640	SV	23.11.2015	5	14			
INFO100	SV	14.12.2015	3	136			
INFO116	SV	09.12.2015	3	116			
MET102	SV	23.11.2015	6	273			
MEVI100	SV	20.11.2015	4	141			
MEVI103	SV	18.11.2015	4	75			
MEVI111	SV	16.09.2015	6	1			
NUTR220	SV	27.11.2015	3	13			
SAMPOL100	SV	30.11.2015	6	150			
SAMPOL270	SV	01.12.2015	6	91			
SANT100	SV	20.11.2015	6	108			
SANT103	SV	30.09.2015	8	5			
SANT105	SV	15.12.2015	8	84			
SANT240	SV	10.12.2015	8	39			
SOS100	SV	18.11.2015	4	124			
SOS101	SV	30.09.2015	6	2			
SOS113	SV	20.11.2015	6	80			
SOS116	SV	02.10.2015	6	2			
SOS117	SV	25.11.2015	6	43			
SOS304	SV	26.11.2015	5	20			
SV100	SV	26.11.2015	4	488			
34 emner			totalt	2685	meldinger		

totalt antall emner
totalt antall meldinger

200
13339

EMNE - Digital eksamen høsten 2015

Det er satt opp digital eksamen i EMNE høsten 2015.

Du tar med deg din egen datamaskin til eksamen. Universitetet i Bergen bruker Inspira Assessment som teknisk løsning for digital eksamen. Inspira er en nettleserbasert tjeneste. Skriftlig skoleeksamen gjennomføres med sikker nettleser for å stenge tilgang til hjelpemidler på maskinen din og på nett under eksamen. Det er ditt ansvar å laste ned og installere sikker nettleser på maskinen din før eksamensdagen.

Praktisk informasjon om digital eksamen (inkludert informasjon om sikker nettleser og søknad om lånemaskin) finner du her:

<http://www.uib.no/digitaleksamen>

Du logger inn i Inspira Assessment med vanlig UiB brukernavn og passord på <https://uib.inspera.no/> (velg Feide). I fanen 'Demotester' er det satt opp en demotest for sikker nettleser, og du kan installere sikker nettleser på maskinen din når du åpner denne demotesten.

Studenter med lese- og skrivevansker anbefales å søke om tilrettelegging på vanlig måte.

Dersom du ikke har gjort nødvendige forberedelser til digital eksamen (se nettsiden) vil du måtte gjennomføre eksamen med penn og papir. Dette gjelder også dersom det inntreffer uforutsette tekniske hendelser av større omfang, da eventuelt med tillegg i tid.

Har du spørsmål, vennligst ta kontakt med din lokale studieadministrasjon / infosenter på ditt fakultet / eller meld inn en sak på <https://bs.uib.no/> (velg 'digital eksamen' i menyen til venstre) så vil du få svar på e-post så raskt som mulig.

Med hilsen

Examination in course COURSE

In fall 2015 the examination in COURSE is a digital exam, that is, a written exam on students' personal computer at campus.

You will bring your own computer to the exam. The University of Bergen uses a cloud-service called Inspera Assessment for written digital exams. Written exam in Inspera is set up with a secure browser to block access to files on your computer and to the Internet during the exam. It is your responsibility to ensure that this browser is installed on your machine before the examination day.

Practical information on digital exam (including information on Safe Exam Browser and how to apply for using a UiB computer during exam) can be found here:

<http://www.uib.no/digitaleksamen>

You log into Inspera with your UiB username and password at <https://uib.inspera.no/> (select Feide). After you open the Demo test called 'Demotest med sikker nettleser (SEB)' inside Inspera, you can install the Safe Exam Browser. You can set English as your default language in Inspera at the wheel in the upper right corner.

Students with reading and writing difficulties are advised to apply for Special Arrangements for Examinations as usual.

If you fail to prepare for digital examination as explained above, you might have to complete examination using pen and paper following ordinary procedures for written examination. This might also be the case if we experience unforeseen technical problems that cannot be solved during the exam, with a possible extension of examination time.

If you have any questions, please contact your local study administration / info center at your faculty / or on <https://bs.uib.no/> (select 'digital eksamen' in the left menu) and we will email you as quickly as possible.

Best regards

[Tilbake til sakslisten](#)

Sak 63/15 – 5**Notat til Studieutvalget og Fakultetsstyret****Fra: Studieseksjonen****Oppsummering av opptakene høsten 2015**

Til og med 2013 har opptak vært en relativt liten virksomhet ved fakultetet. Det har kun bestått av lokalt opptak til spesielemner og involvering i det internasjonale opptaket. Fra og med høsten 2014 ble det opprettet en egen poststudierett, med eget opptak, for å skille ferdige kandidater fra ordinære studenter. Saksbehandlingen rundt opptak til spesielemner har blitt gradvis profesjonalisert og samtidig digitalisert siden 2013. I juni 2014 opprettet Universitetsstyret et 2-årig masterprogram i rettsvitenskap. Dette programmet har blitt permanent etter øremerkede midler i revidert nasjonalbudsjett i 2015.

Til høstsemesteret 2015 har fakultetet gjennomført tre ulike lokale opptak:

- Opptak til toårig masterprogram i rettsvitenskap
- Opptak til spesielemner
- Opptak til poststudierett

I tillegg har det blitt gjennomført opptak av internasjonale avtalestudenter.

Opptaket til det 5-årige integrerte masterprogrammet i rettsvitenskap er delegert til Samordna Opptak og sentralt opptakskontor ved UiB. Men fakultetet har tatt imot og behandlet godskrivningssøknader fra disse studentene.

Hvordan seksjonen arbeider med de lokale opptakene

Seksjonen har hatt tre medarbeidere som har arbeidet med opptakene denne sommeren for å få feriekabalen til å gå opp.

Opptaksarbeidet krever nøye planlegging i forkant og er arbeidskrevende når det pågår for de som er involvert i arbeidet:

- Informasjonsmateriale som skal sendes ut må skrives, kontrolleres og oppdateres.
- Nettsider må oppdateres
- Reglement må kontrolleres og oppdateres
- Søkere skal veiledes før, under og etter søknaden er levert inn.
- Søknader skal behandles og svarbrev skal skrives

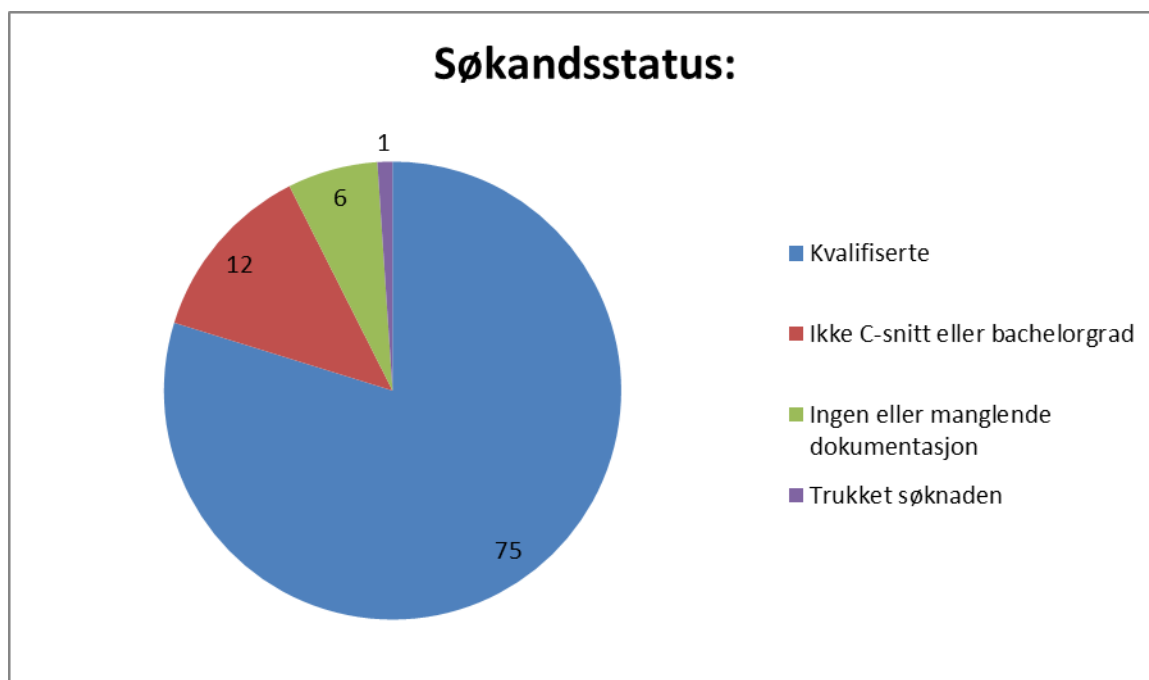
I år har vi, i større grad enn tidligere, også hatt kontakt med søkerne etter at de takket ja til studieplass, men før semesterstart, for å formidle relevant informasjon.

MAJUR-2 – opptak til toårig masterprogram

Den 19. juni 2015 vedtok Stortinget i revidert nasjonalbudsjett 30 øremerkede studieplasser til 2-årig masterprogram i rettsvitenskap ved UiB. Før dette var det lenge uklart om det i det hele tatt ville bli et opptak til dette programmet i 2015. Studieseksjonen hadde forberedt alt det administrative, slik at

informasjon på web og direkte til de aktuelle institusjonene, samt elektronisk søknadsskjema, var klart og ble publisert få dager etter Stortingets vedtak.

Fakultetet mottok totalt 94 søknader om opptak til det toårige masterprogrammet. Søknader leveres elektronisk via Søknadsweb. **Av de 94 søkerne, var 75 kvalifiserte for opptak:**

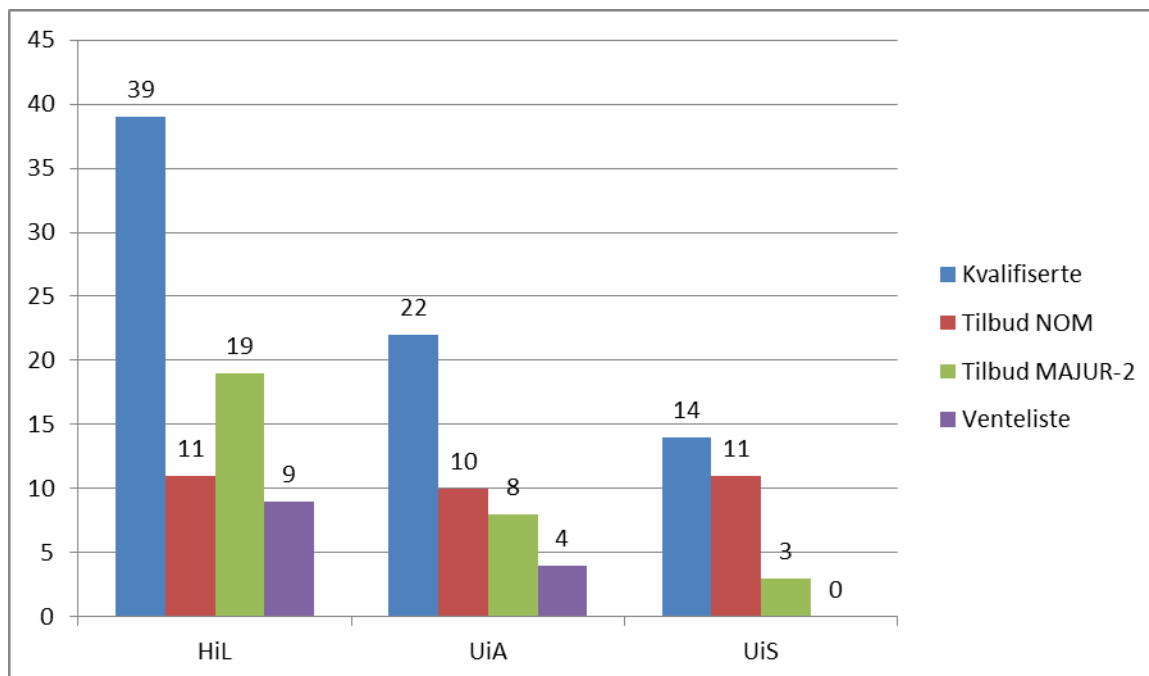
Retningslinjene og reglene for hvordan opptaket foregår er omtalt på fakultetets nettside om opptaket¹ og i opptaksreglementet². For å være kvalifiserte, må søkeren ha fullført en bachelorgrad i rettsvitenskap fra hhv. Høgskolen i Lillehammer (HiL), Universitetet i Agder (UiA) eller Universitetet i Stavanger (UiS). I tillegg må de ha et karaktersnitt på minst C og ikke ha fått tilbud om opptak til det integrerte masterprogrammet i rettsvitenskap via Samordna opptak. De kvalifiserte søkerne konkurrerer så om de 30 studieplassene i tre kvoter – en kvote for hvert av studiestedene. Søkerne fra HiL konkurrerer om 18 plasser, UiA om 7 plasser og UiS om 5 plasser. Dersom det ikke er nok kvalifiserte søkere i en kvote til å fylle studieplassene, fordeles de resterende plassene mellom de andre kvotene.

¹ <http://www.uib.no/jur/79165/opptak-til-to%C3%A5rig-masterprogram-i-rettsvitenskap#>,

²

http://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/opptaksreglement_for_toarig_mastergrad_i_rettsvitenskap.pdf

Slik fordelte de kvalifiserte søkerne seg i årets opptak:

Søkerne rangeres på grunnlag av gjennomsnittskarakter i de karakterbelagte emnene i rettsvitenskap/juss som inngår i bachelorgraden. Karakteren i ex.phil. og ex.fac. tas ikke med. Rangering skjer ved at bokstavkarakterene erstattes med tallekvivalenter etter følgende skala: A = 5, B = 4, C = 3, D = 2, E = 1. For hvert emne multipliseres tallekvivalenten med antall studiepoeng, og produktene summeres. Denne summen divideres med totalt antall studiepoeng, og resultatet beregnes med to desimaler. Karaktersnittene endte slik etter årets opptak:

- HiL: 3,22
- UiA: 3,25
- UiS: 3,5

Opptaket høsten 2014 ga til sammenlikning følgende karaktersnitt:

- HiL: 3,33
- UiA: 3,13
- UiS: 3,12

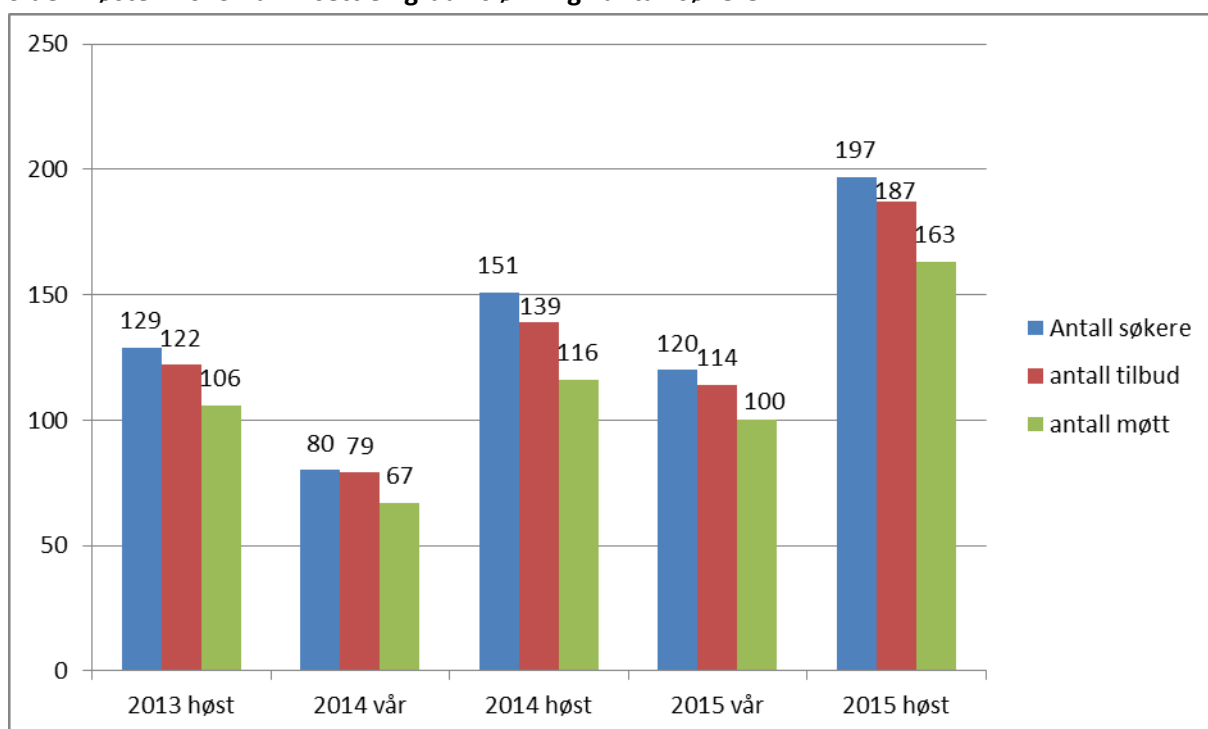
Alle programmets 30 studieplasser ble fylt, og de 30 studentene har semesterregistrert seg høsten 2015.

JUSVALG - opptak til spesialemer

Fakultetet tilbyr totalt 46 spesialemer³ som andre enn våre egne masterstudenter kan søke opptak til. For å være kvalifisert for opptak til emnene må en søker dekke forkunnskapskravene til emnet (som står beskrevet i emnebeskrivelsen). Per i dag finnes det åtte ulike forkunnskapskrav (eller forkunnskapskombinasjoner) på spesialemerne⁴. Dette gjør saksbehandlingen i opptaket ressurskrevende, fordi en og samme søker kan ha søkt opptak til emner med mange forskjellige forkunnskapskrav. En søker kan slik være kvalifisert til et emne, men ikke til de andre emnene vedkommende har søkt på.

Søknader leveres elektronisk inn via Søknadsweb, noe som har vært tatt i bruk for dette opptaket siden høsten 2013.

Siden høsten 2013 har vi sett en gradvis økning i antall søkere:

POSTMAJUR – poststudierett ved Det juridiske fakultet

UiB-forskriften gir fakultetene mulighet til å gi egne kandidater rett til å studere i inntil ett år i forlengelsen av fullført grad.⁵ Før høstsemesteret 2014 måtte kandidater ved fakultetet søke om «reservasjon mot å få utstedt vitnemålet sitt» og om å få utvidet eksisterende studierett i inntil to

³ <http://www.uib.no/jur/22948/spesialemer-og-tilleggsutdanning#>, vi har 47 spesialemer, men JUS265-2-A Planrett tilbys kun til fakultetets egne masterstudenter. Andre søkere henvises til EVU-emnet JUR640 Planrett.

⁴ 3ÅRHØY, 2ÅRJUS, 3ÅRJUS, STUD/3ÅRHØY, 3ÅRJUS/POLITI, 3ÅRJUS/3ÅRØKO, 3ÅRJUS/3ÅRSAMPOL, 3ÅRJUS+ST.RETT.

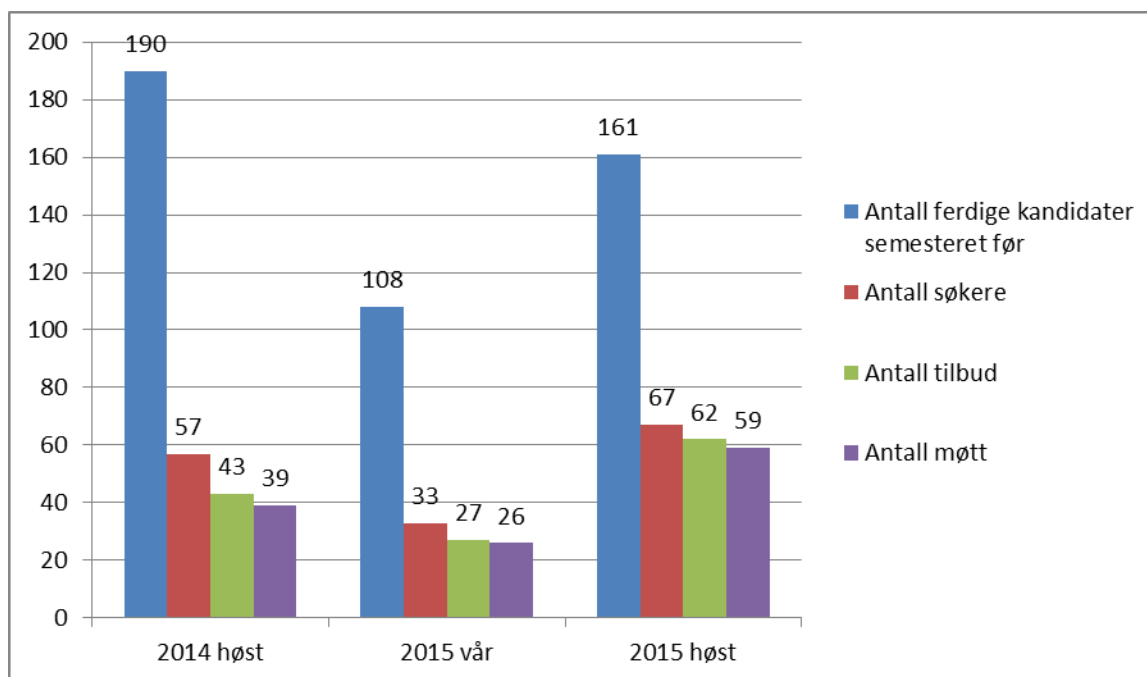
⁵ Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen § 4.1.2 (1)

semestre dersom de ønsket å benytte seg av denne ordningen etter at de egentlig var ferdige med graden.

Høstsemesteret 2014 innførte fakultetet poststudierett etter samme mal som de andre fakultetene på UiB, som erstattet ordningen beskrevet over. En poststudierett har en varighet på to semester, og en kandidat må søke om poststudierett fra det direkte påfølgende semesteret etter at graden er oppnådd. Med en poststudierett kan studenten ta spesialemer, gjenta emner fra 4. studieår og allerede avlagte spesialemer, og ta etikk-kurset (med forbehold om at de ikke avskjæres av gjentakskvote, tregangersregel eller andre begrensinger, og at det er ledig plass på emnene)⁶.

UiB har et felles opptak til poststudierett, hvor søkere fra de ulike fakultetene velger søknadsalternativer som samsvarer med det fakultetet de har ferdigstilt graden sin ved. Deretter behandler hvert enkelt fakultet sine egne søkere i samme opptak. Fakultetene gir selv tilbud og studierett til egne søkere.

Tabellen under viser søker tallene fra de semestrene fakultetet har hatt poststudierett.

Søknadene om poststudierett er enkle å behandle, siden kravet for å få tildelt poststudierett er så strenge; en kandidat må ha oppnådd mastergraden i rettsvitenskap ved UiB semesteret før. Alle andre får avslag. Vi ser at enkelte søkere misforstår hvordan de søker, og vi ser at enkelte av avslagene som gis er som følge av rene feilsøknader fra søkers side. Eksempler på dette kan være søkere som egentlig skulle søkt poststudierett ved et annet fakultet, eller vedkommende mente egentlig å søke opptak til spesialemer (JUSVALG). Når slike feilsøknader oppdages, informeres søkeren om dette.

⁶ Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen § 6-3.

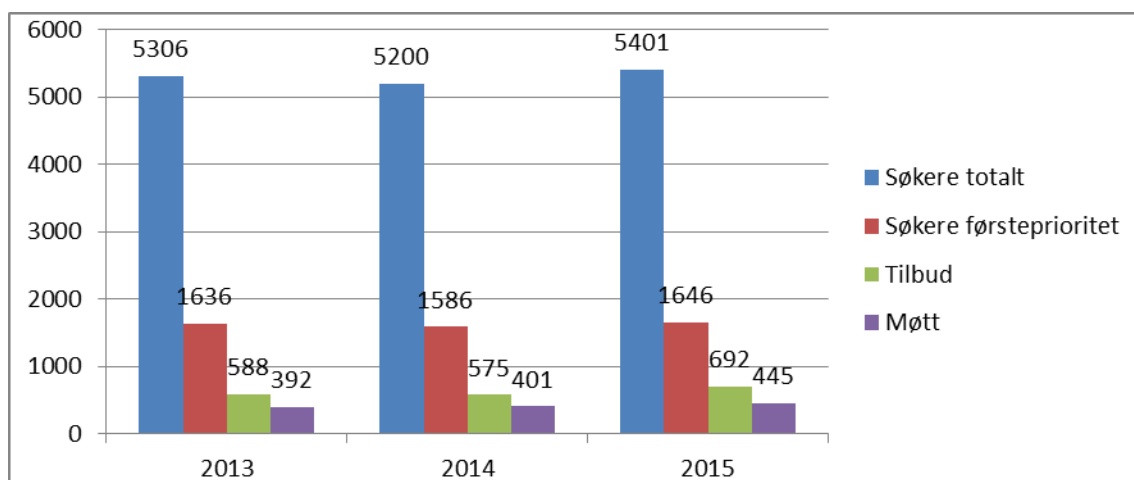
MAJUR - Opptak til integrert masterprogram i rettsvitenskap via Samordna opptak og godskriving

Fakultetets måltall for opptaket høsten 2015 er 380 studieplasser. Måltallet var 389 i perioden 2011 – 2014, og 350 før dette.

De siste årene har vi sett at antall søkere gjennom Samordna Opptak med annen juridisk utdanning, som ønsker å få godskrevet denne inn i graden sin her er økende. Dermed er det vanskelig å beregne hvor mange det skal gis tilbud til og hvor mange studenter vi reelt ender opp med på hvert studieår. I 2015 ble det gitt 100 flere tilbud enn i 2014. Dette har resultert i ca. 45 flere møtte studenter.

Tabellen under viser søkertallene fra årets opptak til det femårige integrerte masterprogrammet i rettsvitenskap via Samordna opptak (NOM-opptaket) sammenliknet med 2014 og 2013.

Masterprogrammet i rettsvitenskap ved UiB er sammen med rettsvitenskap (oppstart høst) ved UiO, siviløkonomutdanningen ved NHH og politiutdanningen ved Politihøgskolen de fire mest populære studiene i Norge målt i antall primærsøkere. Rettsvitenskap i Bergen har vært rangert som nr. 3 siden 2011.

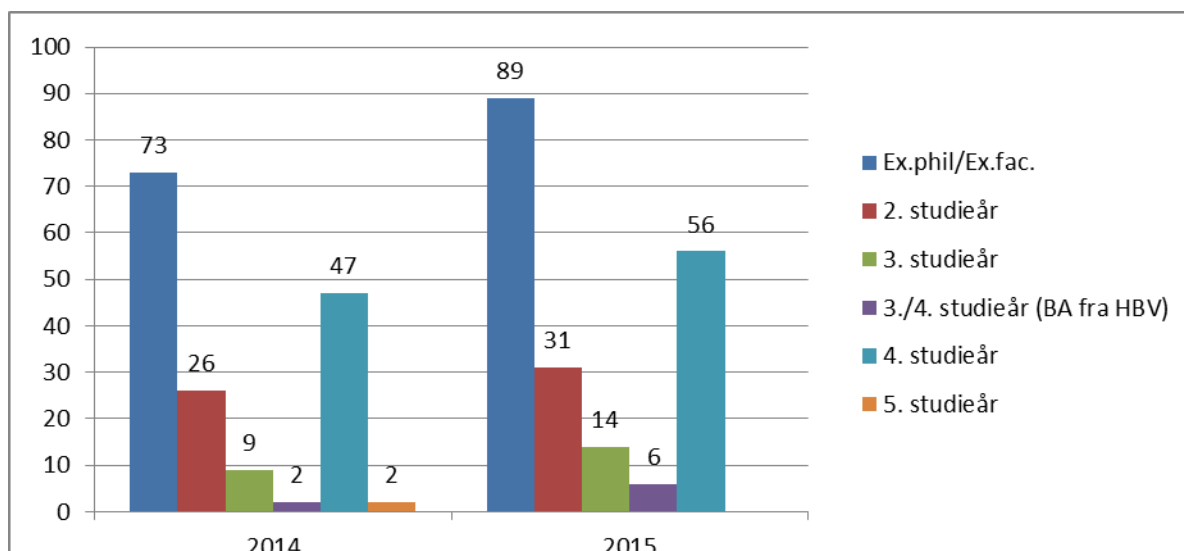
Nedenfor følger en oversikt over poenggrensene til opptaket de siste årene for integrert master i rettsvitenskap.

Poenggrenser opptak JUS	2012		2013		2014		2015	
	Ord. Kvote	førstegang	Ord. Kvote	førstegang	ord.kvot	førstegang	Ord. Kvote	førstegang
UiB	55,6	50,5	56,7	50,5	57,4	51	57,4	51,2
UiO høst	59,4	52,3	59,8	52,7	60,3	52,6	60,6	53,8
UiO vår	57,2	49,6	57,8	50	58,3	50,3	58,5	51,2
UiT	55,3	49,8	56,3	49,6	56,8	49,6	56,6	50,4

Studentene som søker om godskriving av ekstern utdanning har tidligere bestått juridiske emner, eller det kan være studenter som ønsker å få godskrevet ex.phil. og/eller ex.fac. Like etter hovedopptaket, sender fakultetet ut en e-post til alle som har fått tilbud om opptak til vårt studieprogram med informasjon om hvordan de kan søke godskriving av tidligere utdanning. I e-posten får de en lenke til et elektronisk søknadsskjema hvor de bl.a. kan samtykke til elektronisk utveksling av eksamensresultater fra andre norske læresteder, noe som var nytt til dette semesteret. Ved at studenten samtykker til dette, får fakultetet tilgang til den tidligere beståtte utdanningen til

studenten direkte via databasen Felles Studentsystem (FS), noe som gjør behandlingen av disse godskrivingsøknadene betraktelig enklere enn før dette var mulig.

Etter opptaket til høstsemesteret 2015 mottok fakultetet ca. 196 søknader om godskriving.

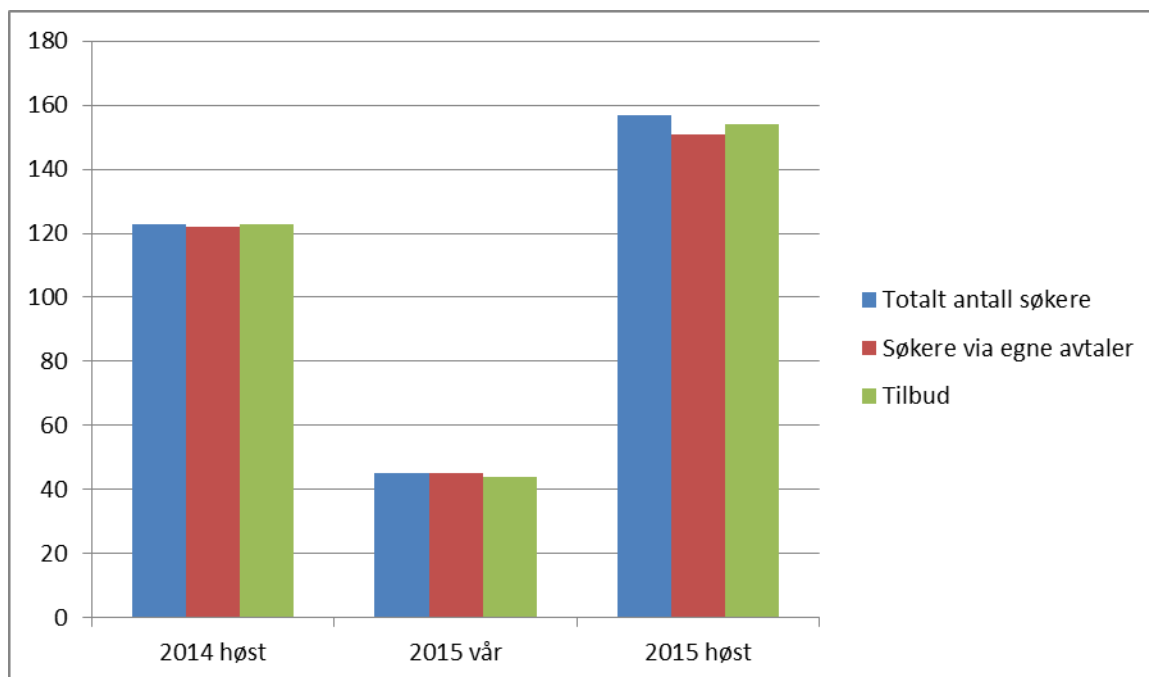
Søknadene om godskriving ble i første omgang behandlet slik at utdanningsplanene til de som søkte ble endret innen studiestart. To saksbehandlere i studieseksjonen behandlet søknadene. I etterkant ble vedtakene som besvarte søknadene skrevet i arkiv- og saksbehandlingssystemet ephorte. Alle søknader som ikke har krevd særskilt faglig vurdering var ferdig behandlet i løpet av august. Av alle søkerne var det kun tre som fikk avslag (ex.phil. fra Dowling University/Gateway College, som ikke kunne godkjennes), mens det er en del som ikke har fått godskrevet alt de har bestått andre steder.

INTL-JUS – opptak av innreisende avtalestudenter

Hos oss tar innreisende avtalestudenter spesielemner. De fleste tar engelske emner, men de som har tilstrekkelige språkkunnskaper i norsk (eller et annet skandinavisk språk) kan ta norske spesielemner. Opptaket av innreisende avtalestudenter koordineres av Studieadministrativ avdeling (SA), og fakultetene får tilsendt lister over søkere som ønsker å studere ved hvert enkelt fakultet som vi deretter må saksbehandle for å vurdere om de kvalifiserer for å ta de emnene de har søkt opptak til. Ved vårt fakultet får alle studenter som studerer juss ved hjemuniversitetet og som har søkt via en av fakultetets egne utvekslingsavtaler tilbud om opptak til alle de spesielemnene de ønsker å ta. Søkere som søker via avtaler som eies av andre fakulteter må dekke forkunnskapskravet i sin helhet til de emnene de ønsker å ta hos oss (slik som beskrevet i emnebeskrivelsene).

I studieseksjonen er det en medarbeider som behandler alle søknadene innen de fristene SA setter. I vårsemesteret behandles søknadene for de som ønsker å komme hit på høstsemesteret eller for et helt studieår. I høstsemesteret behandles søknadene til de som ønsker å komme hit på vårsemesteret. Det er derfor et større antall søknader som behandles i vårsemesteret.

Tabellen under viser antallet søknader fra potensielle innreisende avtalestudenter til vårt fakultet de tre siste semestrene. Tallene har en viss feilmargin, da det i løpet av søknadsperioden og første del av semesteret gjøres en del endringer fakultetstilknytningen til enkeltstudenter og emnene de er oppmeldt til.

[Tilbake til sakslisten](#)

Sak 64/15 – 1

KURSRAPPORT – JUS114, VÅR/2015

KURSANSVARLIG: Bjørnar Borvik

1. FAGLÆRERS GENERELLE VURDERING

a) Praktisk gjennomføring

- i. strukturen på kursopplegget: Strukturen på kursoppleget har ligge fast i flere år, og etter mitt syn fungerer denne godt. Eg overtok Erik Monsens kursopplegg, og eg har ikkje funne grunn til å gjere endringar. Eg har tidlegare peika på at dette kurset kjem for tidleg i studieløpet, og denne oppfatninga har eg framleis. Dette faget kjem etter Ex.fac. og Forvaltningsrett, og studentane har slik sett lite å relatere dei metodiske problemstillingane til. Faget framstår nok difor som nokså teoretisk, og det er etter mitt syn uheldig.
- ii. Forelesningene: Erik Monsen hadde forelesingane. På referansegruppemøtet kom det fram ein del kritikk mot forelesingane. Noko av kritikken kan truleg forklarast med at det ikkje er forelesar som har kursansvaret. Frå og med våren 2016 blir kursansvaret ført tilbake til Erik Monsen. SU vil få seg forelagt ei sak om dette til hausten.
- iii. benyttede arbeidsoppgaver – både i arbeids- og storgruppene: Fleire på referansegruppemøtet meinte at oppgåvene var uklart formulert. Slike generelle innvendingar er vanskeleg å forhalde seg til, og eg inviterte difor deltakarane på møtet til å sende meg epostar der dei kunne konkretisere kritikken sin mot oppgåvene. Eg har ikkje motteke ein einaste epost, og kan difor ikkje forhalde meg til denne delen av kritikken.
- iv. skrivning og kommentering: På referansegruppemøtet vart det nemnt at det framleis er eit problem at nettet "går ned". Dette er særleg problematisk når studentane er midt i kommenteringa. Det er uklart for meg om dette skuldast forhold på UiB si side, eller om det er ustabilitet i private nettverk.
- v. gjennomføring av arbeids- og storgruppesamlingene: Nokre av studentane på referansegruppemøtet tok til orde for at siste storgruppesamling burde kome tidlegare i kurset. Eg trur det er vanskeleg å gjere endringar her. Til det er kursperioden altfor kort.
- vi. obligatorisk kursoppgave: Ikkje aktuelt for dette kurset.
- vii. eksamen: Eg har ingen merknader til dette.
- viii. samarbeid med administrasjonen: Samarbeidet med administrasjonen har fungert svært godt.

b) Strykprosent og frafall på eksamen: Fire kandidatar (1,3%) strauk på eksamen. Fem kandidatar trakk seg under eksamen.

c) Karakterfordeling: Karakteren A (9,8%) og karakteren B (22,8%), og karakteren D (20,9%) ligg innafor dei rammene som følgjer av retningslinjene. Karakteren C (43,4%) vart tildelt ein del fleire enn det som følgjer av retningslinjene. Karakteren E (1,8%) vart tildelt langt færre enn det som følgjer av retningslinjene. Eg er i og for seg ikkje overraska over dette utfallet. Oppgåva var svært sentral, og at mange kan skrive seg til ein C, var venta. Den lave prosentsatsen for karakteren E har den same forklaringa.

d) Studieinformasjon og –dokumentasjon: Eg har ingen merknader til dette.

- e) Tilgang til relevant litteratur: På referansegruppemøtet kom det fram ulike syn på pensumlitteraturen. Vidare vart det nemnt at pensumboka i ein periode før kursstart var utsolgt frå Akademika. Svaret frå bokhandelen var visstnok at dei hadde teke høgde for at mange av studentane ville kjøpe brukte bøker. Det viser seg at studentane gjerne vil behalde denne boka, og det bør difor formidlast til Akademika at dei må bestille inn fleire bøker før kursstart våren 2016, slik at boka ikkje blir utsolgt.

2. FAGLÆRERS VURDERING AV RAMMEVILKÅRENE

- a) Lokaler og undervisningsutstyr: Dei midlertidige seminarromma fungerte godt.
- b) Andre forhold: Eg har ingen merknader til dette.

3. FAGLÆRERS KOMMENTAR TIL STUDENTEVALUERINGEN(E) (REFERANSEGRUPPEMØTET)

- a) Metode – gjennomføring: Eg har ingen merknader til gjennomføringa av referansegruppemøtet. Eg noterer meg likevel at det var nokså mange arbeidsgrupper som ikkje var representerte.
- b) Oppsummering av innspill: Nokre av innspela frå referansegruppemøtet har eg allereie kommentert ulike stader i denne kursrapporten. For øvrig er det mitt inntrykk at synspunkta i referansegruppemøta er nokså sprikande; det nokre av studentane har likt, har andre funne problematisk.
- c) Eventuelle tiltak iverksatt i løpet av kurset: Eg har ingen merknader til dette.

4. OPPFØLGING AV FJORÅRETS EVALUERING

Har punkter fra fjorårets evaluering blitt innarbeidet/ført til endringer i årets kurs? Hvis ja: hvordan?

For å klargjere overfor studentane at det er eg som er kursansvarleg, deltok eg denne våren på første forelesing. Her vart arbeidsdelinga mellom Erik Monsen og meg forklart for studentane. Det har tidlegare vorte peika på at nokre av oppgåvene i oppgavesettet ikkje var godt eigna for diskusjon, og som ein respons på dette utarbeidde eg til årets kurs ei ny oppgave (domsanalyse) som i større grad skulle vere eigna for diskusjon i arbeidsgruppene. Eg foretok elles ein gjennomgang av oppgavesettet, og tok ut dei oppgåvene som studentane ikkje skulle arbeide med på arbeidsgruppene eller storgruppene. Dette har tidlegare skapt litt forvirring blant studentane. Dei øvrige tiltaka som eg skisserte i fjorårets kursrapport har ikkje vorte gjennomførte.

5. FAGLÆRERS SAMLEDE VURDERING, INKL. FORSLAG TIL FORBEDRINGSTILTAK

Eg har ikkje spesifikke forslag til forbetringstiltak denne gongen. Eg tror det vil vere heldig at kursansvaret blir tilbakeført til Erik Monsen. Det er han som i si tid utvikla dette kurset, og eg vil i dialog men han gjere greie for mine erfaringar. Desse kan vere eit godt utgangspunkt for hans arbeid med å vidareutvikle kurset. På referansegruppemøtet kom det fram ein merknad om at læringsmåla ikkje er formulerte på ein god måte, og at dei ikkje samsvarar med korleis dei ulike tema på kurset er vektlagt. Eg legg til grunn at Erik Monsen gjennomgår læringsmåla med sikte på å tilpasse desse til Kvalifikasjonsrammeverket, og i samband med dette arbeidet er det også nærliggande å sjå på om kurset er utforma på ein måte som samsvarar med læringsmåla. Eg beklagar at eg ikkje har hatt kapasitet til å endre på læringsmåla.

Kursrapporten er utarbeidet den 1. oktober 2015 av Bjørnar Borvik.

[Tilbake til sakslisten](#)

Sak 64/15 – 2

KURSRAPPORT – JUS 123, vår/2015

KURSANSVARLIG: Bjørn Henning Østenstad

Kursrapporten er utarbeidet den 1. oktober 2015 av Bjørn Henning Østenstad

6. FAGLÆRERS GENERELLE VURDERING

f) Praktisk gjennomføring

- ix. Strukturen på kursopplegget
Som tidlegare år: 2 x 12 timar førelesing + repetisjon, 8 arbeidsgruppesamlingar, obligatorisk kursoppgåve og 4 storgruppesamlingar. Førelesingane kjem tidleg i kurset, og det fungerer bra.
- x. Forelesningene
Tre bidragsytarar: kursansvarleg, Ørnulf Rasmussen og Sigrid E. Schütz. Fungerer bra. Problemstillingar blir skildra på ulike måtar og med ulike ord, men det har studentane godt av å lære seg til å handtere.
- xi. Benyttede arbeidsoppgaver – både i arbeids- og storgruppene
Revidert før årets kurs. Lagt vinn på å finne dags- og samfunnsaktuelle saksforhold. Sjå elles merknader til studentevalueringa.
- xii. Skrivning og kommentering
Ingen særlege merknader.
- xiii. Gjennomføring av arbeids- og storgruppesamlingene
Ingen særlege merknader.
- xiv. Obligatorisk kursoppgave
Gjennomgåande god kvalitet på kommenteringa. Få klager frå studentane.
- xv. Eksamen
Digital eksamen. Ingen problem i samband med gjennomføringa. Røynsla så langt er sensorane skriv ut oppgåvene på papir og gjer notatar for hand. Karakterane blir lagt inn i Inspira.

Sensorretteiinga vart gjort relativt omfattande, og revidert i samband med nivåkontrollen. Kursansvarleg kom med innspel til val av klagesensorar ut frå røynslene i nivåkontrollen.
- xvi. Samarbeid med administrasjonen
Det beste.

g) Strykprosent og frafall på eksamen

F = 0,6 %. Fråfall på eksamen: 7 av 363 oppmelde.

h) Karakterfordeling

A: 8,4

B: 29,9

C: 41,4

D: 17,1

E: 5,0

F: 0,6

Reflekterer at det har lukkast å få ganske mange studentar opp på eit bra fagleg nivå.

i) Studieinformasjon og –dokumentasjon

Ingen merknader.

j) Tilgang til relevant litteratur

God. Fire ulike bøker gjort til hovudlitteratur, noko ein del studentar synest er uheldig (kostbart). Men faglege omsyn overtrumfar her, jf. vurderingar i samband med SU-sak vinteren 2015.

7. FAGLÆRERS VURDERING AV RAMMEVILKÅRENE

c) Lokaler og undervisningsutstyr

Ingen merknader.

d) Andre forhold

Ingen merknader.

8. FAGLÆRERS KOMMENTAR TIL ÅRETS STUDENTEVALUERING(ER) (REFERANSEGRUPPEMØTET)

Referat fra emnets referansegruppemøte er lagt ved denne rapporten, og skal være kommentert av kursansvarlig, jf. vedtak i Studieutvalget den 21.4.15.

d) Metode – gjennomføring

Standard referansegruppemøte

e) Oppsummering av innspill

i. Arbeidsgruppene:

1.1 Arbeidsmengda kan justerast noko opp, i alle fall til dei første samlingane.

ii. Storgruppene:

2.1 Balansepunktet mellom studentpresentasjonar og lærarstyrt aktivitet bør vurderast.

2.2 Det faglege nivået til storgruppeleiarane er ujamnt.

f) Eventuelle tiltak iverksatt i løpet av kurset

Ingen.

9. OPPFØLGING AV FJORÅRETS EVALUERING

Læringsmål og pensum vart omfattande revidert før 2015-kurset, jf. SU-sak i vinter. Kursoppgåvene vart gjennomgått og omfattande revidert.

10. FAGLÆRERS SAMLEDE VURDERING, INKL. FORSLAG TIL FORBEDRINGSTILTAK

Som heilskap har kursopplegget fungert bra og den praktiske gjennomføringa har ikkje bydd på særlege problem. Kommunikasjonen med arbeidsgruppeleiarane har vore god.

Oppgåvene til arbeidsgruppene vart gjennomgått og revidert i forkant av 2015-kurset. Det store biletet er at dei har fungert bra. Etter nemnde innspel er det likevel grunn til å vurdere ei viss oppjustering av arbeidsmengda til dei første samlingane. Også rekkefølga mellom enkelte oppgåver vil bli vurdert på nytt. Siste arbeidsgruppeoppgåva er både større i omfang og meir kompleks enn dei andre – og liknar slik sett meir på ei tradisjonell eksamensoppgåve. Korleis studentane evt. kan gjevast større rom for å «skrive ferdig» denne oppgåva, i lys av ordgrensa, må vurderast.

Balansepunktet mellom studentpresentasjonar og lærarstyrt aktivitet skal vurderast for storgruppene.

Storgruppeleiarane får skriftleg rettleiing til oppgåvene og tilbod om å delta i førebuingssmøte før samlingane. Det er likevel slik at ein i denne lærargruppa har ulik grad av røynsle – både i undervisningssituasjonen generelt, og i forvaltningsrett spesielt. At alle storgruppeleiarane har lagt ned ein grundig og god jobb i førebuing og gjennomføring, er tvillaust.

Internasjonalt rettsstoff fekk ein klart sterkare plass i 2015-kurset enn tidlegare. Denne utviklinga vil halde fram for neste år.

Tanken er vidare å opne Edublogs for spørsmål.

[Tilbake til saklisten](#)

Sak 64/15 – 3

Spørreundersøkelse om semesterstart

Studieadministrasjonen har gjennomført en undersøkelse blant studentene om hvordan de opplevde årets semesterstart. Samlerapporten fins her:

<http://vedlegg.uib.no/?id=dc3aca84bb185028837ab66ceef4b993> (tilgjengelig i 90 dager fra 17. september). (Rapporten er på 13 sider og settes ikke inn i saklisten her.)

Hovedinntrykket er positivt – de aller fleste er fornøyd med opplegget fakultetet tilbyr. Enkelte forbedringspunkter er identifisert og integreres i fakultetets rutiner for forbedring og utvikling av semesterstartordningene våre.

[Tilbake til saklisten](#)

Sak 64/15 – 4**Oppsummering etter møte om kvalitetssikring av klagesensuren***Informasjon til klagekommisjonane*

Informasjon til klagekommisjonane må gjennomgåast med sikte på forenkling. Det skal utarbeidast karakterstatistikk over de påklaga besvarelsane. Denne skal, saman med den totale karakterstatistikken frå den aktuelle eksamenen, sendast ut til klagekommisjonane.

Nærmare om fordelinga av dei påklaga besvarelsane mellom klagekommisjonane

Dei påklaga besvarelsane vil i all hovudsak ligge i karaktersjiktet C til F. Desse besvarelsane skal fordelast på ein slik måte at alle klagekommisjonane får til behandling besvarelsar frå alle karaktertrinn.

Tiltak for å sikre erfaringsoverføring frå ordinær sensur til klagesensuren

Nivåkontrollørens erfaringar frå ordinær sensur må nedfellast på ein slik måte at dei kan kome til klagekommisjonanens kunnskap. Dette kan skje i form av ei revidert sensorrettleiing. Eg skal invitere dei kursansvarlege til å kome med forslag til korleis ei slik kunnskapsoverføring kan gjerast. Eg sender ein epost om dette i løpet av denne veka (veke 36).

Nivåkontrolløren i ordinær sensur skal plukke ut ein "rein" A-besvarelse og ein "rein" B-besvarelse som skal sendast til alle klagekommisjonane. Desse to besvarelsane skal identifiserast, og klagekommisjonane skal få betalt for å lese dei. Føremålet med desse to besvarelsane er primært å synleggjere heile breidda i prestasjonane på den aktuelle eksamenen, men desse besvarelsane vil også fungere som referansepunkt for karaktersettinga i øvre sjikt av karakterskalaen.

Nivåkontroll i klageomgangen

Det skal innførast ein begrensa nivåkontroll i klageomgangen. Omsynet til blindsensur tilseier at klagekommisjonane ikkje kan sende inn til nivåkontroll besvarelsar som også vart nivåkontrollerte i ordinær sensur. Klagekommisjonane må difor få informasjon frå studieseksjonen om kva besvarelsar som ikkje kan veljast ut til nivåkontroll i klageomgangen.

Klagekommisjonane skal sende inn til nivåkontroll tre besvarelsar: ein sterk og ein svak C, og ein svak D. Karakteren C er den karakterkategorien der spennet i kvalitet er størst, og grensa mot karakteren D kan også vere vanskeleg å trekke. Det er difor truleg her behovet for kontroll med nivået er størst. Det er også desse to karakterane som vert påklaga oftast. Det ligg føre statistikk for 11 av dei 15 obligatoriske emna for studieåret 2014/2015; opprinneleg karakter er fordelt slik mellom dei som klaga: B: 16, C: 269, D: 260, E: 55, F: 11.

Besvarelsar som klagekommisjonen vurderer å sette til A eller B, skal ikkje sendast inn til nivåkontroll. Dei nivåkontrollerte A- og B-besvarelsane frå ordinær sensur, som klagekommisjonane har fått tilsendt, bør gje tilstrekkeleg rettleiing her.

Besvarelsar som klagekommisjonane vurderer å sette til F, skal heller ikkje sendast inn til nivåkontroll. Det følgjer av lova at det skal vere to sensorar involvert der karakteren blir sett til F. I klagekommisjonane er det to sensorar, og då er kravet etter lova allereie oppfylt. Sidan nivåkontrolløren i ordinær sensur har fått til vurdering alle besvarelsar som sensoren vurderer å gje karakteren F, bør vi – dersom vi går for ei ordning med revidert sensorrettlegg eller noko liknande – oppstille eit eksplisitt krav om at nivåkontrolløren skal gjere særskilt greie for strykgrensa. Det er nivåkontrolløren i ordinær sensur som har full oversikt over denne.

Tidspunkt for iverksetting

Tiltaka for kvalitetssikring av klagesensuren skal vere klare primo oktober 2015, slik at dei kan iverksettast i samband med klagesensur på kontinuasjonseksamen.

[Tilbake til sakslisten](#)

Sak 64/15 – 5

Forslag om å gå over til treårssyklus for evaluering av emner

Det juridiske fakultet har etablert rutiner for evaluering av emner hvert semester. Dette er en relativt ressurskrevende prosess, og det kan være grunn til å spørre om vi kan forenkle dette samtidig som vi ivaretar og i beste fall hever kvaliteten.

UiB Kvalitetshåndbok setter krav om at 1/3 av emnene skal evalueres hvert år – dvs. en treårssyklus for alle emnene. I en slik modell kunne vi forenkle våre egne prosesser, samtidig som vi kan legge mer inn i evalueringen når vi faktisk gjør den.

Kvalitetshåndboken er her: http://www.uib.no/filearchive/kvalitetshandboka_2013.pdf

[Tilbake til sakslisten](#)

Sak 64/15 – 6

Promotering av studiet

Vi har mottatt følgende forespørsel fra SA, via informasjonssenteret/ Veronica Ljosheim:

SA har bedt meg svare på to korte spørsmål som skal beskrive jusstudiet med én setning. Dette skal brukes til å promotere studiet i sosiale medier. Jeg har kommet med et par forslag, men tar gjerne i mot flere – spesielt på spørsmål 2!

1) Studiet oppsummert i en setning

[Her må dere finne på noe nytt, for eksempel: «Gjennom bachelorprogrammet i arabisk lærer du det arabiske språket muntlig og skriftlig, og du blir bedre kjent med kulturen i de arabiske landene»]

To forslag:

"Gjennom masterprogrammet i rettsvitenskap lærer du å tolke og bruke rettskjeldene på rett måte for å nå fram til haldbare resultat. I juridiske tvilstilfelle finst det nemleg ikkje alltid eit fasitsvar."

"Gjennom masterprogrammet i rettsvitenskap lærer du å løyse konkrete rettsproblem og blir i stand til å argumentere og legge fram ei sak på ein god og overtydande måte."

2) Hvorfor velge dette studiet?/Hvorfor er dette studiet samfunnsaktuelt?

[Her må dere finne på noe nytt, for eksempel: «Et bachelorstudium i arabisk vil gi deg en unik innsikt i en del av verden som til stadighet har hele verdens øyne rettet mot seg]

Forslag:

"Eit masterprogram i rettsvitenskap gir deg djuptgående kunnskap om det norske og internasjonale rettssamfunnet, og du får ei etterspurt utdanning som det er bruk for overalt i arbeidslivet."

Dette er en mulighet for SU til å uttrykke essensen i det vi formidler til studentene og til samfunnet. Videre er det en anledning til å spisse rekrutteringen vår sånn at det blir lettere for de riktige interessentene å oppdage at dette er studiet for dem.

[Tilbake til sakslisten](#)

Sak 64/15 – 7

LØYPEMELDING: ÅRSPLAN FOR UTDANNING 2015

1. INNLEDNING

Årsplan for utdanning fungerer som et retningsgivende dokument for undervisningsdekanens og studieseksjonens arbeid, og er et redskap for å identifisere hvilke områder som skal prioriteres i det kommende året for å realisere fakultetets utdanningsstrategi. Utkast til årsplan ble behandlet av Studieutvalget og Fakultetsstyret i mars 2015. Utkastet som forelå ble vedtatt.

Vi er nå halvveis i perioden for årsplanen for utdanning 2015 (mars 2015 til mars 2016). Her følger en oversikt over hvor langt fakultetet har kommet i å gjennomføre planen så langt.

2. STUDIEKVALITETSTILTAK

2.1 Utredning av ny studieordning

Fra årsplanen: *Studieordningskomiteen som har utredet spørsmålet om en potensiell deling av dagens femårige integrerte masterprogram i en treårig bachelorgrad og en toårig mastergrad overleverte sin innstilling 11. februar 2015.⁷ Komiteen anbefaler ikke en deling, men foreslår likevel en studiemodell som innebærer store endringer i dagens masterprogram. I løpet av 2015 må det avklares om, og eventuelt på hvilken måte, forslaget fra studieordningskomiteen skal følges opp.*

Status: Fakultetsstyret behandlet Delinnstilling I fra Studieordningskomiteen 17. mars og bestemte at innstillingen skulle sendes på høring. Det kom inn 24 høringssvar. 9. juni behandlet styret saken igjen, og vedtok at hovedtrekkene i Delinnstilling I beholdes i det videre arbeidet. 24. august konstituerte komiteen seg igjen. Den holdt et allmøte 27. august. På grunnlag av høringssvarene og signalene i allmøtet, utarbeidet komiteen et forslag til videre plan som ble lagt fram for fakultetsstyret og vedtatt der den 8. september. Delinnstilling II skal forelegges fakultetsstyret 3. mai 2016, med sikte på oppstart fra høsten 2017.

2.2 Studiekvalitetsseminar

Fra årsplanen: *De siste tre årene har det blitt avholdt et studiekvalitetsseminar tidlig i januar. I 2015 vil seminaret bli avholdt i september. Målgruppen for seminaret er de kursansvarlige for obligatoriske emner, studieseksjonen og representanter fra Juridisk studentutvalg (JSU). Hovedtemaet på seminaret vil være bruk av digitale verktøy i undervisningen. I tillegg vil seminaret være en arena for å følge opp momenter fra kursgjennomgangen på obligatoriske emner, som ble gjennomført i perioden november 2014 – januar 2015.*

⁷ <http://www.uib.no/jur/62628/utredning-av-ny-studieordning-2014%e2%80%932016>

Status: Fordi det viste seg å være umulig å finne egnet dato i september som passet for alle involverte parter, må studiekvalitetsseminaret avholdes på et senere tidspunkt. Visedekan for undervisning og studiesjef arbeider med å finne nytt tidspunkt.

2.3 Masteroppgave

Fra årsplanen: I 2013 og 2014 ble det vedtatt endringer i undervisningsstrukturen for JUS399 Masteroppgave.⁸ Noen av endringene ble iverksatt allerede våren 2014 mens de øvrige ble iverksatt fra høsten 2014. Ytterligere endringer ble iverksatt fra våren 2015. I 2015 vil vi videreutvikle rutiner og prosedyrer, samt høste erfaringer fra de iverksatte tiltakene. På grunnlag av erfaringene vil vi vurdere behovet for justeringer.

Fakultetet har i samarbeid med UiT og UiO utarbeidet nye læringsmål, retningslinjer til veileder, retningslinjer til sensorene og karakterbeskrivelser for masteroppgaver. Disse vil bli fremlagt for fakultetsstyret til realitetsbehandling i løpet av våren 2015.

Status: Studieseksjonen og de kursansvarlige har pr september 2015 ikke kommet i gang med en systematisk gjennomgang av erfaringene fra endringene som ble iverksatt høsten 2014 og våren 2015, men planlegger å gjøre en gjennomgang i løpet av høsten 2015.

17. mars vedtok fakultetsstyret fellesprosjektets læringsmål, karakterbeskrivelser, veiledning til veileder og veiledning til sensorer. Man ba også om å få en sak til møtet 9. juni om framdriften ved de andre juridiske fakultetene. I sak 51/15 vedtok man å gjøre endringene gjeldende hos oss fra høstsemesteret 2015. Tromsø har vedtatt en tilpasset versjon av fellesprosjektet, Oslo arbeider fortsatt med sin utforming. Bergen har utarbeidet en sammenstilling av de tre versjonene. Den vil ventelig danne grunnlag for en orientering til veiledere og sensorer – det er av betydning at de er på det rene med forskjellene som gjelder mellom de tre fakultetene. Bare den siste avklaringen med Oslo gjenstår. I skrivende stund er det oss dette står på (litt presset tidsplan i studieadministrasjonen).

2.4 Rekruttering av studenter

Fra årsplanen: I mars 2015 arrangeres det for første gang åpen dag ved Universitetet i Bergen for elever i videregående skole. Fakultetet har utarbeidet et eget program som gir god informasjon om masterprogrammet i rettsvitenskap, og som kan bidra til at elevene i videregående skole gjør et informert valg.⁹ Dette arrangementet er et tiltak som kan bidra til at vi rekrutterer de riktige studentene.

Status: 5. mars 2015 arrangerte universitetet og fakultetet første gang felles Åpen dag. Over 100 elever fra videregående skoler besøkte fakultetet. Vi hadde to økter med samme program. Elevene fikk først en omvisning på fakultetet. Deretter holdt stipendiat Morten Nadim en strafferettsquiz, før student Charlotte Høgnæs fra infosenteret ga elevene en presentasjon av jusstudiet. Studieadministrativ avdeling sendte ut en spørreundersøkelse i etterkant av dagen. Det var få elever som svarte på undersøkelsen, men av de som svarte var de fleste som deltok fornøyd med opplegget.

⁸ Sak 95/13 i fakultetsstyremøte 10.12.2013: <http://www.uib.no/jur/22021/m%C3%B8teinnkallinger-og-protokoller-2013> og sak 86/14 i fakultetsstyremøte 16.12.2014: <http://www.uib.no/jur/50495/m%C3%B8teinnkallinger-og-protokoller-2014>

⁹ Mer info om Åpen dag ved Det juridiske fakultet: <http://www.uib.no/jur/85339/%C3%A5pen-dag-ved-det-juridiske-fakultet>

2.5 Godkjenning og oppfølging av sensorer samt tildeling av oppdrag

Fra årsplanen: *Det er studiedekanen som står for den fortløpende godkjenningen av nye sensorer i henhold til vedtatte retningslinjer.¹⁰ Det er behov for en gjennomgang av retningslinjene for godkjenning av sensorer og rutinene for oppfølgingen av disse. Det må også utarbeides en rutine for hvordan man formelt skal informere sensorer om at de tas ut av sensorregisteret. Arbeidet er påbegynt og forslag til reviderte retningslinjer og rutiner vil bli lagt frem for de formelle fakultetsorganene i løpet av 2015.*

Status: Arbeidet med å videreutvikle sensorrekrutteringen og -oppfølgingen ble påbegynt våren 2015 og er et samarbeid mellom studieseksjonen og undervisningsdekanen. Kvalitetssikring av sensorene er nært knyttet til den pågående prosessen med kvalitetssikring av sensur og klagesensur (se punkt 2.6.).

Ett av flere aktuelle tiltak som diskuteres for å heve sensorkorpsets kompetansenivå ytterligere er å legge inn krav om at man, for å bli godkjent som sensor, må ha relevant praksis i tillegg til å oppfylle karakterkravet. Har vedkommende ikke dette, må han/hun først være oppgaveretter en periode. Deretter kan han/hun søke om godkjenning som sensor. Undervisningsdekanen praktiserer allerede en strengere linje når han tar stilling til søknader om godkjenning som sensor, veileder og oppgaveretter ved fakultetet.

Som nevnt ovenfor henger arbeidet her sammen med arbeidet med kvalitetssikring av sensur og klagesensur. Dette er således inne i en prosess, men er ikke slutført. Arbeidet fortsetter høsten 2015.

2.6 Kvalitetssikring av sensur og klagesensur

Fra årsplanen: *Etter at endring i Universitets- og høyskoleloven trådte i kraft 1.8.2014, gjennomføres nå klagesensur som blindsensur.¹¹ Erfaringene så langt viser at det gjøres flere endringer nå enn under systemet hvor klagekommisjonen hadde kunnskap om opprinnelig karakter. Endringene skjer både til gunst og ugunst. I tillegg har vi sett noen få tilfeller av større avvik, det vil si at karakterspriket mellom ordinær sensur og klagesensur er på to karakterer eller mer. Andre fakulteter og andre institusjoner¹² gjør de samme erfaringene og saken er allerede under debatt¹³. Fakultetet har allerede fulgt opp med tiltak som at klagesensor får tilsendt et utvalg oppgaver fra ordinær sensur som kan danne referanse for nivået i sensuren. Avvikene mellom ordinær sensur og klagesensur overvåkes nøye, og det vil i samråd med de kursansvarlige bli vurdert om ytterligere tiltak må settes inn for å sikre kvaliteten både på sensur og klagesensur. Også i dette arbeidet vil vi ha tett dialog med JSU.*

Status: Flere tiltak for kvalitetssikring av sensur – ordinær så vel som klage – har vært utprøvd etter innføringen av blindsensur. På de første emnene som gikk til klagesensur høsten 2014 fikk alle klagesensorene, som nevnt ovenfor, tilsendt et utvalg nivåkontrollerte besvarelser for å sikre at sensorene var kjent med nivået i ordinær sensur. Tiltaket ble imidlertid ikke videreført fordi det var meget uklart om dette faktisk bidro til en kvalitetsheving av prosessen og om merarbeidet stod i forhold til gevinsten.

¹⁰ Retningslinjer for valg og godkjenning av eksterne hjelpelærere og sensorer: <http://www.uib.no/jur/23644/retningslinjer-valg-og-godkjenning-av-eksterne-hjelpel%C3%A6rere-og-sensorer>

¹¹ LOV-2014-06-20-55 Lov om endringer i universitets- og høyskoleloven: <https://lovdata.no/dokument/LTI/lov/2014-06-20-55>

¹² <http://universitas.no/nett/60283/gikk-fra-b-til-stryk> og

¹³ <http://universitas.no/kronikk/60104/blind-klagesensur-fra-c-til-f>

Administrativt ansvarlig for klagesensurbehandlingen har ført detaljert statistikk over resultatet fra klagesensurene, og denne er sendt til kursansvarlig og fakultetsledelse. Der karakterene er endret med mer enn to trinn har kursansvarlig fått besvarelsen til gjennomsyn og det har vært diskutert tiltak med undervisningsdekanen.

Studieutvalget drøftet saken i sitt møte den 25. august 2015 på bakgrunn av et notat fra fakultets undervisningsdekan. Han har arbeidet mye både med innhenting av datagrunnlag, med analyse av dette med sikte på å avdekke mønstre, svakheter eller andre sammenhenger.

Undervisningsdekanen har utarbeidet en skisse til ulike tiltak for kvalitetssikring av klagesensuren som er luftet for emneansvarlige for obligatoriske emner i september 2015. Eksempler på slike tiltak er nivåkontroll i klageomgangen og erfaringsoverføring fra ordinær sensur, for eksempel ved bruk av revidert sensorveiledning i klagesensuren. Som nevnt i punkt 2.5. foreligger det planer om innføring av tiltak som skal styrke selve *sensorkorpset*, som også må ses på som et ledd i den generelle kvalitetssikringen av sensuren.

Tiltakene for kvalitetssikring av klagesensuren skal være klare primo oktober 2015, slik at de kan iverksettes i forbindelse med klagesensur på kontinuasjonseksamen.

2.7 Undervisningsregnskap og undervisningsplanlegging

Fra årsplanen: *Hvert år rapporterer alle vitenskapelig ansatte om gjennomført undervisning i foregående år. I rapporten bes det også om undervisningsønsker/-planer for de kommende to år. Fakultetet planlegger nå å bruke informasjonen fra disse rapportene mer aktivt for å sikre en bedre ressursutnyttelse ved planleggingen av undervisningen*

Arbeidet med registrering av gjennomført og planlagt/ønsket undervisning er administrativt forankret i forsknings- og stabsseksjonen. Utviklingen av rutiner for hvordan disse rapportene best kan brukes i planleggingen av undervisningen, må likevel foretas i samarbeid mellom ledelsen, forsknings- og stabsseksjonen og studieseksjonen.

Status: Frem til nå har de vitenskapelig ansatte informert om sin toårsplan for undervisning i forbindelse med rapportering til undervisningsregnskapet. Det har vært vanskelig å nyttiggjøre seg denne informasjonen i forbindelse med undervisningsplanleggingen, siden informasjonen både har vært mangelfull og selve registreringsverktøyet har vært lite brukervennlig. Det er derfor vært vanskelig å få ut gode samlerapporter.

Våren 2015 foreslo studieseksjonen derfor å skille undervisningsønskene fra undervisningsregnskapet, slik at informasjonen blir lettere tilgjengelig og faktisk kan benyttes i planleggingen av undervisningen. I stedet for at hver og en melder inn sine ønsker i et Excel-ark skal alle nå få tilsendt et elektronisk skjema der de innen en gitt frist registrerer hvilke emner de ønsker å undervise i påfølgende semester. Svarene vil enkelt kunne tas ut i en samlefil, og studieseksjonen vil slik få en oppdatert og hensiktsmessig oversikt over tilgjengelige interne undervisere i de enkelte emnene. Skjemaet bør sendes ut i februar (for høstsemesteret) og i august (for vårsemesteret).

Opplegget er gjennomarbeidet i dialog med forsknings- og stabsseksjonen, og skal prøves ut første gang høsten 2015.

2.8 Gjennomgang av kursansvar og godskrivingssatser

Fra årsplanen: Fakultetet ønsker at digitale læringsverktøy skal tas i bruk i større utstrekning enn i dag. Dette aktualiserer behovet for en gjennomgang av innholdet i kursansvaret. Videre må satsen for godskriving av kursansvar vurderes på nytt. Det er viktig at denne ligger på et nivå som avspeiler den reelle arbeidsbelastningen som følger med kursansvaret, og at den samtidig er utformet på en slik måte at kursansvarlige gis incentiver for å ta i bruk digitale læringsverktøy. Innholdet i kursansvaret ventes å bli berørt også i en eventuell videre utredning av ny studieordning.

Status: Arbeidet er ikke påbegynt pr september 2015. Dekanen besluttet 6. februar 2015 at kursansvarlige som tar i bruk spørsmål/svar-funksjonen i Edublogs honoreres med ti ekstra timer totalt i kursansvaret for emnet. Dette er en midlertidig ordning som gjelder for kalenderårene 2014 og 2015.

2.9 Implementering og evaluering av digital skoleeksamen

Fra årsplanen: I april 2015 gjennomføres den første digitale eksamenen i full skala, og eksamen i JUS133 Rettskilde og metodelære er pilot.¹⁴ Dersom gjennomføringen av denne eksamenen blir vellykket, vil eksamen på de resterende obligatoriske emnene våren 2015 også gjennomføres digitalt. Fra høsten 2015 innføres digital eksamen på alle de obligatoriske emnene (1. - 4. studieår). Se også årsplan for det digitale arbeidet ved Det juridiske fakultet. Etter hvert som digital eksamen innføres vil det bli gjort fortløpende evalueringer med sikte på å avdekke behov for endringer. Fakultetet har her en god dialog med sentraladministrasjonen og med Juridisk studentutvalg.

Innføring av digital eksamen innebærer en grunnleggende endring av hvordan eksamen gjennomføres rent praktisk. Dette kan for eksempel åpne for endringer i ordningen med studentrepresentanter og i rutinene for bokkontroll. Innføring av digital eksamen åpner også for nye prøvingsformer. Slike forsøk vil bli gjort i samråd med de kursansvarlige, og i prosessen vil vi hente inn kompetanse fra Program for universitetspedagogikk.

Status: Etter en vellykket digital eksamensavvikling for JUS133 Rettskilde- og metodelære i gamle Dragefjellet skole – «gamlebygget» – ble det også digital skoleeksamen for de siste våremnene. Fra og med høsten 2015 skal alle eksamener ved Det juridiske fakultet være digitale; spesialemnene inkludert. Primært skal eksamenene finne sted i gamlebygget.

Studieseksjonen har hatt en sentral rolle i omleggingen til digital eksamen, og har jobbet tett med DigUiB og SA. For seksjonen har det vært viktig å forberede studentene skikkelig og sørge for at alle har fått den nødvendige informasjonen og eventuelt teknisk støtte i forkant av eksamen. Det ble blant annet arrangert egne Insperatester for våre studenter, med teknisk support på stedet fra IT-avdelingen/DigUiB. Ut fra tilbakemeldingene vi har fått fra studentene må det kunne konkluderes med at arbeidet studieseksjonen har lagt ned har vært fruktbart.

Digital eksamen må betegnes som en suksess, men fakultetet har mottatt én formell klage over forhold som ble tilskrevet tekniske forhold under digital eksamen. DigUiB og leverandøren har undersøkt saken og tilbakeviser at det foreligger slik feil.

Fra et administrativt perspektiv har overgangen til Inspera ikke vært smertefri, i og med at systemet foreløpig ikke har alle funksjoner vi har behov for – deriblant støtte for

¹⁴ Se fakultetsstyresak 10/15 3.2.2015 <http://www.uib.no/jur/85666/m%3b8teinnkallinger-og-protokoller-2015> og nyhetssak om digital eksamen: <http://www.uib.no/jur/85765/digital-eksamen-blir-hovedregel>

klagebehandling og nivåkontroll. Studieseksjonen har også måttet utarbeide nye rutiner, maler, informasjonsmateriell og lignende parallelt med forberedelsene. Det meste har likevel løst seg på alternativt og/eller kreativt vis.

Per i dag har Inspira ikke kobling til TurnItIn-ePhorus, men vi arbeider med ordninger lokalt for å sende inn tekster fra digitale eksamener til kontroll. Vi er pådrivere for at Inspira skal utvikles tilstrekkelig til at også hjemmeeksamen i JUS134 Rettshistorie og komparativ rett våren 2016 kan leveres i Inspira.

Det er fortsatt langsvarsoppgaven som dominerer på jus. Nye prøvingsformer har så langt ikke vært utprøvd. Noen kursansvarlige har signalisert at de er interesserte i å teste alternative prøvingsformer framover.

3. LÆRINGSMILJØTILTAK

3.1 Oppussing av Dragefjellet skole

Fra årsplanen: *Dragefjellet skole har vært under oppussing siden juni 2014. Oppussingsarbeidene ferdigstilles i april 2015. Oppussingen har muliggjort montering av teknisk utstyr som åpner for at det kan gjennomføres fullskala digital skoleeksamen. Dette er et viktig fremskritt, men fører samtidig til at bygget vil måtte forstenges for annen bruk de dagene det skal benyttes til eksamen. Det får nødvendigvis konsekvenser for bruken av lesesalene og undervisningslokalene. Fakultetet vil i samråd med JSU utarbeide retningslinjer for bruken av lesesalene og undervisningsrommene på Dragefjellet skole som sikrer at disse lokalene også kan brukes som eksamenslokaler.*

Status: I fakultetsstyremøtet i juni ble lesesalsreglementet endret slik at henvisningene til den midlertidige tilstanden i 2014/2015 mens oppussingsarbeidet pågikk ble tatt ut. Lesesalsreglementet er pr september 2015 ikke oppdatert ytterligere for å ta inn de retningslinjer som må gjelde for at lesesalene på Dragefjellet skole skal kunne brukes som eksamenslokaler. Det pågår en dialog om revisjon mellom JSU og fakultetsledelsen.

Digital eksamen

Fra årsplanen: *I tillegg til å være et studiekvalitetstiltak, er innføring av digital eksamen også et læringsmiljøtiltak. Gjennom mange år har et høyt antall studenter på masterprogrammet i rettsvitenskap hatt behov for tilrettelegging ved eksamen på grunn av fysiske plager. En del av disse fysiske plagene (for eksempel senebetennelse) er av en slik art at de kan avhjelpes ved at studentene bruker PC på eksamen. Ved innføring av digital eksamen antar vi at antall søknader om tilrettelegging til eksamen vil gå ned. Etter hvert som digital eksamen innføres, vil det bli gjort fortløpende evalueringer med sikte på å avdekke behov for endringer.*

Status: Søknader om tilrettelegging til eksamen behandles av Studieadministrativ avdeling (SA). De melder om at de våren 2015 og så langt høsten 2015 opplever en drastisk nedgang i antall søknader om tilrettelegging fra studenter som skal ta digital eksamen i juridiske emner. Det er nå i hovedsak studenter med lese- og skrivevansker som søker om tilrettelegging med PC ved digital eksamen, i og med at det per i dag ikke er pålitelig stavekontroll ved bruk av Inspira. Disse får benytte stasjonære UiB-maskiner med stavekontroll, og administrasjonen legger disse besvarelsene inn i Inspira etter at eksamen er ferdig. Antall studenter som søker om andre tilrettelegginger, slik som enerom og utvidet tid/hviletid, ser ut til å holde seg stabilt.

Nedgangen kan illustreres med antall innvilgete tilrettelegginger med PC for JUS122 Erstatningsrett henholdsvis høsten 2014 og høsten 2015:

JUS122	Eksamen med penn og papir H14	Digital eksamen H15
Ekstra tid	8 studenter	6 studenter
Enerom/hvilebenk	2 studenter	1 student
PC	37 studenter	5 studenter

3.2 Oppfølging av studentenes trivsel og arbeidsmiljø

Fra årsplanen: Fakultetet får jevnlig tilbakemeldinger gjennom referansegruppemøter på 1.-3. studieår og spørreundersøkelser på 4. og 5. studieår. De kursansvarlige på 4. studieår får tilbud om å avholde referansegruppemøte i tillegg til spørreundersøkelse, hvis de ønsker det. Pr. dags dato er det kun på JUS241 Strafferett det avholdes slike møter. I tillegg gjennomfører arbeidsgruppelederene hvert år samtaletimer med studentene i sine arbeidsgrupper på 1. og 2. studieår. I etterkant av samtaletimene leverer arbeidsgruppelederene en kort rapport. Videre har det siden 2014 blitt gjennomført en spørreundersøkelse blant studentene på 1. og 2. studieår som gir arbeidsgruppelederene tilbakemelding på arbeidet de gjør. Samlet sett representerer samtaletimerapportene og spørreundersøkelsen gode informasjonskilder om studentenes trivsel og arbeidsmiljøet. Denne informasjonen inngår i fakultetets løpende arbeid med forbedring av studenthverdagen.

Status: Referansegruppemøter og nevnte undersøkelser er gjennomført som normalt så langt i 2015. Studieseksjonen planlegger en større gjennomgang av datamaterialet som er tilgjengelig med særlig fokus på tilbakemeldinger som gjelder trivsel og arbeidsmiljø. Dette arbeidet vil påbegynnes høsten 2015.

3.3 Nytt informasjonsmateriell om undervisningsrom og lesesaler

Fra årsplanen: Studieseksjonen holder på å utvikle nytt informasjonsmateriell og nye oversikter over undervisningsrom og lesesaler i samarbeid med Kommunikasjonsavdelingen. Dette informasjonsmaterialet skal inngå i infopakken til nye studenter ved semesterstart i august, og gjøre det lettere for studentene å orientere seg på Dragefjellet. Dette vil gjøre at studentene finner seg fortere til rette på Det juridiske fakultet og at fasilitetene utnyttes bedre. Informasjonsmaterialet utarbeides både på norsk og engelsk.

Status: Våren 2015 ble det laget et innendørs kart over fakultetet, som viser hvor alle undervisningsrom og lesesaler er plasserte. Undersøkelser har vist at nye studenter synes det er vanskelig å finne frem på bygget, så kartet vil forhåpentligvis gjøre det enklere for nye studenter å finne frem til lesesaler og undervisningsrom. Kartet ble delt ut til alle nye studenter ved semesterstart, både norske og internasjonale, og er også publisert på fakultetets nettsider¹⁵.

3.4 Internt opplæringstilbud for ansatte i studieseksjonen

Fra årsplanen: Det vil bli gitt tilbud om opplæring til de ansatte i studieseksjonen for å styrke og utvikle støtteapparatet til studentene. I løpet av mars 2015 vil alle ansatte i administrasjonen delta på

¹⁵ http://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/kart_innendørs_jus_uib_web.pdf

e-læringskurset «Får Walter Lov?» som tilbys av Direktoratet for forvaltning og IKT.¹⁶ Videre vil det påbegynte arbeidet med internt opplæringsprogram for studieveilederne videreføres i 2015.

Status: Alle ansatte i administrasjonen fullførte e-læringskurset «Får Walter Lov?» våren 2015.

Det var én samling på det interne opplæringsprogrammet for studieveiledere vårsemesteret 2015. Denne bestod av et møte med SiB rådgivning og psykologtjenesten hvor vi utvekslet erfaringer og hadde en god dialog om muligheter for tilrettelegging og støtte til studenter med særlige behov, både fra SiBs tjenester og innenfor rammene av studieplanen og reglene for masterprogrammet. I høstsemesteret er det foreløpig planlagt en samling.

4. ETTER- OG VIDEREUTDANNING

4.1 Utvikling og utprøving av nettkurs

Fra årsplanen: Fakultetet tilbyr pr i dag JUR640 Planrett som et etter- og videreutdanningskurs.¹⁷ De kursansvarlige har i sin kursrapport for 2014 foreslått at første del av dette kurset kan egne seg som nettkurs. Dette er en spennende ide som kan være en nøkkel til å kunne utvide fakultetets videreutdanningstilbud. I samarbeid med de kursansvarlige vil det bli arbeidet med å utvikle en modell for nettbasert videreutdanning. Denne vil trolig kunne prøves ut våren 2016. Se også årsplan for det digitale arbeidet ved Det juridiske fakultet.

Status: Kursansvarlig for JUR640 Planrett ønsker av kapasitetshensyn å legge emnet på is etter høstsemesteret 2015. Emnet vil derfor ikke kunne benyttes som pilot for utvikling av modell for nettbasert videreutdanning i denne omgang.

Etter at årsplan for utdanning ble vedtatt ble det bestemt at også emnet JUR601 Innføring i juridiske emner skulle tilbys i 2015. Dette er et EVU-emne, opprettet på etterspørsel fra Addisco som er et utdanningsselskap som er heleid av LO-forbundet Forbundet for Ledelse og Teknikk. Formålet er etter- og videreutdanning av forbundets medlemmer. Emnet har blitt tilbudt annethvert år siden 2005. Ved årets gjennomføring av emnet er opptak av forelesninger og etablering av en edublogside for emnet del av oppdraget. Dette blir gjort for å heve kvaliteten og legge til rette for økt læringsutbytte på emnet.

4.2 Alumni og Faglig-pedagogisk dag

Fra årsplanen: Fakultetet lager et eget faglig opplegg for sine alumner på alumnusdagen¹¹ september 2015. Fakultetet er i dialog med Advokatforeningen om annonsering og om godskriving av etterutdanningstimer for arrangementet.

Fakultetet vil fortsatt bidra med juridiske foredrag som er relevant for deltakerne på Faglig-pedagogisk dag.

Status: Alumnusdagen 2015 ble avholdt 11. september. Cirka 75 alumner deltok på arrangementet, som besto av et seminar med fire foredrag, fulgt av bespising i vrimlearealet

¹⁶ <http://www.difi.no/artikkel/2014/12/far-walter-lov-e-laeringskurs-i-forvaltningsloven>

¹⁷ Emnebeskrivelse: <http://www.uib.no/emne/JUR640>

og fest på Fjøset i regi av studentorganisasjoner fra Juristforeningen. Deltagende advokater fikk godskrevet etterutdanningstimer. Medarrangør Advokatforeningen var meget fornøyd med arrangementet, og vil gjerne fortsette samarbeidet.

Fakultetet bidro med fem foredrag på Faglig-pedagogisk dag ved UiB 6. februar 2015. Dagen samlet anslagsvis 800-1000 lærere fra regionens videregående skoler til faglig påfyll.

5. INTERNASJONALISERING

Fra årsplanen: *Handlingsplan for internasjonal virksomhet ved Det juridiske fakultet 2014-2015 ble vedtatt av fakultetsstyret i juni 2014.¹⁸ Fortsatt styrking og konsolidering av samarbeid med juridiske fakultet i Kina, Russland, USA og Canada er prioritert i handlingsplanen, og dette arbeidet vil bli fulgt opp videre i 2015. I tillegg har fakultetet fått tildelt midler fra Senter for internasjonalisering av utdanning (SIU) over en treårsperiode for utvikling av samarbeid med National Law University Delhi, India. Se mer om dette i punkt 5.5 nedenfor. (...)*

Status: Når det gjelder videre styrking og konsolidering av samarbeid med juridiske fakultet i landene som er særlig prioritert i handlingsplanen, har dette blant annet skjedd gjennom besøk av en delegasjon fra Peking University Law School i august. Samarbeidet med Russland fortsetter gjennom stipendiering av russiske studenter finansiert av SIU-midler, og gjennom faglig workshop i Russland avholdt våren 2015 der fakultetet deltok. Fakultetet har også deltatt i en UiB-initiert søknad til SIU om midler til stipend til russiske studenter gjennom Erasmus+ programmet. Søknaden ble innvilget.

I september 2015 leverte fakultetet søknad om støtte til et samarbeidsprosjekt sammen med University of Minnesota School of Law i USA og Gulating Lagmannsrett ved SIUs utlysning av midler i Nordamerikaprogrammet. Prosjektet kombinerer opphold ved University of Minnesota for PhD kandidater og dommere med studiepermisjon, med en felles workshop om dommeratferd for forskere fra de to institusjonene og dommere fra begge land. Svar på søknaden vil foreligge i november.

I oktober vil samarbeidet med USA styrkes ved ulike besøk i Minneapolis (Minnesota Law School), Washington D.C. (Washington College of Law) og State College (Penn State Law). Besøket til Penn State Law er finansiert av både SPIRE- og SIU-midler.

Samarbeidet med Canada ble tidligere i år styrket ved signering av en ny utvekslingsavtale med Dalhousie University som kom på plass som et direkte resultat av at en delegasjon fra fakultetet besøkte Dalhousie høsten 2014. De fire første utvekslingsstudentene fra Dalhousie University ankom Bergen i august 2015.

5.1 Utvikling av spesialemne om utvalgte temaer fra kinesisk rett

Fra årsplanen: *Det arbeides med å opprette et spesialemne om utvalgte temaer i kinesisk rett ved fakultetet i Bergen. Undervisningen på dette emnet skal gis av vitenskapelig ansatte ved Renmin University School of Law og Shandong University School of Law, og skal være en motytelse for den undervisning som førsteamanuensis Bjørnar Borvik og professor Jon Petter Rui gjennomfører i Kina i mai og oktober.*

Status: Dialog med Renmin University School of Law og Shandong University School of Law pågår og det tas sikte på at spsialelnnet *Chinese Business Law* kan avholdes første gang i Bergen høsten 2016. Forslag til emnebeskrivelse vil bli lagt frem for behandling i Studieutvalget og deretter Fakultetsstyret når denne er klar.

5.2 Endring av praksis for forhåndsgodkjenning av delstudier

Fra årsplanen: Forskrift om tildeling av utdanningsstøtte er endret fra at det gis studiestøtte til delstudier i utlandet som kan inngå i studentens grad, til at det gis studiestøtte til delstudier i utlandet som skal inngå i studentens grad. Fakultetets praksis for forhåndsgodkjenning har frem til i dag vært denne: I masterprogrammet i rettsvitenskap kan inntil 60 studiepoeng i graden avlegges i utlandet (spesialelnner og/eller masteroppgave). Så fremt spsialelnner og/eller masteroppgave gjenstår i studentens utdanningsplan, gis det pr i dag forhåndsgodkjenning for hhv 30 eller 60 studiepoeng etter studentens ønske, uten at det differensieres mellom hvilke universitet det faktisk vil være mulig å gjennomføre skriftlige arbeider som i hovedsak tilsvarer masteroppgave, og hvor det kun er mulig å gjennomføre spsialelnner. Dagens praksis samsvarer med studentenes ønske om å stå fritt i valg av studiested og å kunne være utenlands i et helt studieår, men kan altså ikke videreføres etter forskriftsendringen. En utredning av nødvendig praksisendring og følgene av dette, samt forslag til justeringer i kapittel 5 i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet¹⁹ vil bli lagt frem for studieutvalget og fakultetsstyret første halvdel av 2015.

Status: En utredning av nødvendig praksisendring og følgene av dette, samt forslag til justeringer i kapittel 5 i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet ble lagt frem for studieutvalget og fakultetsstyret i juni 2015. Endringene ble vedtatt som foreslått. Endringene trer i kraft slik at de gjelder for delstudier i utlandet som gjennomføres fra og med studieåret 2016/2017. Endringene innebærer at studentene kun kan utveksle til steder der det faktisk er mulig å gjennomføre både spsialelnner og masteroppgave, dersom de skal utveksle i to semester. Ny praksis ble presentert for studentene på informasjonsdagen om 5. studieår som ble avholdt i september.

5.3 Utrede muligheten for spsialelnne(r) undervist gjennom Erasmus+ lærerutveksling

Fra årsplanen: Fakultetet får jevnlig henvendelser fra vitenskapelig ansatte ved partnerfakultet i Europa som ønsker å komme til fakultetet på lærerutvekslingsopphold gjennom Erasmus+ programmet. Oppholdet kan vare fra to dager til to måneder, og gjesten skal undervise i minimum åtte timer. Dersom oppholdet varer mer enn én uke, skal gjesten undervise minimum åtte timer pr uke. Undervisningstimene som tilbys er et gratis tilbud for vårt fakultet. Alle utgifter ved utvekslingsoppholdet dekkes av gjestens hjemfakultet, og gjesten mottar sin ordinære lønn fra sitt fakultet. Det har vist seg å være utfordrende å finne relevante undervisningsoppgaver for gjestene, og å få brukt undervisningskompetansen de tilbyr på en konstruktiv måte. Dette har blitt en enda større utfordring etter at timekravet i Erasmus+ programmet ble økt fra 5 til 8 timer. Ved en rekke andre fakultet i Europa brukes undervisningskreftene som tilbys gjennom Erasmus+ programmet til å undervise ad-hoc intensive spsialelnner innenfor gjestens spesialfelt. Dette er en modell som kan være aktuell også for oss. For at dette skal kunne bli en realitet må vi finne frem til gode løsninger for hvordan ad-hoc emner kan gjennomføres rent praktisk, herunder også hensynet til de frister som

¹⁸ <http://www.uib.no/jur/79802/handlingsplan-internasjonalt-virksomhet-2014-2015#>

¹⁹ Kapittel 5 Rett og plikt til godskriving og faglig godkjenning: <http://www.uib.no/jur/21684/utfyllende-regler-studier-ved-det-juridiske-fakultet-universitetet-i-bergen>

ellers gjelder for etablering og drift av emner, og for hvordan vi kan kvalitetssikre emner som skal tilbys av gjestelærere som er ukjente for fakultetet. Vi vil i løpet av 2015 utrede mulige modeller for hvordan utenlandske lærere som er gjester hos oss gjennom Erasmus+ programmet kan undervise intensive spesialemner, men også fortsatt brukes som et tilskudd i undervisningen på ordinære emner. Forslag vil legges frem for studieutvalget og fakultetsstyret til drøfting og eventuelt vedtak.

Status: Det vil være hensiktsmessig å bruke en konkret forespørsel fra en potensiell gjestelærer som pilot for å utvikle og prøve ut en modell for hvordan gjester gjennom Erasmus+ programmet kan undervise intensive spesialemner. Det har så langt i 2015 ikke kommet forespørsler som har vært egnet til å bruke som pilot. Det kan likevel nevnes at fakultetet tok i mot én gjestelærer gjennom Erasmus+ programmet i februar 2015, og at nok et besøk er avtalt til oktober 2015.

5.4 Forbedring av fakultetets nettsider om utvekslingsmuligheter

Fra årsplanen: Høsten 2014 ble det gjennomført et stort arbeid ved hele UiB for å bedre informasjonen om eksisterende utvekslingsavtaler. De nye avtalenettsidene²⁰ utgjør en betydelig kvalitetsheving og forbedring av informasjonen om utvekslingsmuligheter, men utløser samtidig et behov for oppdatering og videreutvikling av fakultetets nettsider med mer generell informasjon om utveksling (altså ikke avtalespesifikk informasjon). Dette arbeidet vil bli prioritert i 2015 og forbedrede nettsider skal være klare i god tid før søknadsfristen for utveksling for studieåret 2016/2017.

Status: Enkelte oppdateringer av utvekslingsnettsidene til fakultetet har blitt gjort så langt i 2015, og særlig etter innføringen av de nye og detaljerte avtalenettsidene. Enkelte presiseringer er blitt gjort, og det er lagt til en oversikt som viser hvor studenter kan skrive masteroppgave i utlandet. Det er også lagt til et verdenskart med oversikt over alle fakultetets avtaler, samt andre av UiBs avtaler som kan være aktuelle for jusstudenter. Verdenskartet peker mot avtalenettsidene for mer informasjon.

Det er fortsatt behov for utvikling av en side med «ofte stilte spørsmål» samt en mer omfattende omstrukturering av nettsidene om utveksling som følge av de nye avtalenettsidene. Dette arbeidet er ikke påbegynt.

5.5

Utvikling av samarbeid med National

Law University Delhi

Fra årsplanen: Fakultetet arbeider kontinuerlig for å kunne tilby studenter utveksling ved gode institusjoner i utlandet. De senere år har fakultetet arbeidet for flere utvekslingsavtaler i Asia. Fakultetet fikk innvilget SIU-søknad om finansiering og utvikling av samarbeid med India, og starter våren 2015 et samarbeid med særlig National Law University Delhi (NLUD). Støtten fra SIU gis over en periode på tre år, og vår indiske samarbeidspart får økonomisk støtte fra indiske myndigheter. Første delegasjon fra fakultetet avlegger NLUD besøk i slutten av mars 2015. I 2015 vil vi gjøre oss kjent med utdanningstilbudet ved NLUD og bli enige om avtaleverket som skal danne grunnlaget for gjensidig utveksling av studenter. Forhåpentligvis kan første utveksling finne sted fra og med 2016.

Status: En delegasjon fra fakultetet besøkte NLUD i mars og avtale om studentutveksling ble signert under besøket. Pr. september 2015 er NLUD i ferd med å rekruttere to studenter som etter planen skal utveksle til Bergen våren 2016. Den nye utvekslingsavtalen er også

²⁰ <http://www.uib.no/utvekslingsavtale>

lansert for de norske studentene, og vi håper at det til søknadsfristen 1. februar 2016 vil komme søknader om utveksling til NLUD studieåret 2016/2017.

6. UTVIKLING SOM HAR SKJEDD UTOVER TILTAKENE NEDFELT I ÅRSPLANEN

6.1 Innføring av seks timers eksamen

Studieutvalget vedtok i ekstraordinært møte den 10. juni 2015 at det innføres seks timers eksamen i følgende emner:

- JUS124 Tingsrett
- JUS135 Rettsstat og menneskerettigheter
- JUS241 Strafferett
- JUS242 Rettergang
- JUS243 Allmenn formuerett

Eksamensoppgavene skal ikke utvides. Den utvidede tiden, sammen med digital eksamen, skal gi studentene mer tid til refleksjon under eksamen. Ordningen skal evalueres etter to gjennomføringer. Utfyllende informasjon finnes i protokoll fra møtet den 17. februar 2015 (sak 14/15-13) og 10. juni 2015 (ekstraordinært møte, sak 48/15). Begge disse protokollene kan hentes på <http://www.uib.no/jur/84295/innkallinger-og-protokoller-2015>.

6.2 Innføring av obligatorisk engelskspråklig spesialemne – «internasjonalisering hjemme»

Fakultetsstyret vedtok i sitt møte 8. september å innføre obligatorisk engelskspråklig spesialemne i mastergraden i rettsvitenskap. Kravet om engelskspråklig har noen unntak. Endringen trer i kraft for studenter som oppnår graden fra og med våren 2017. Studentene ble orientert om endringen på informasjonsdagen om 5. studieår som ble holdt samme dag.

6.3 Opprettelse av 2-årig masterprogram i rettsvitenskap

Universitetsstyret opprettet i juni 2014 et midlertidig to-årig masterprogram i rettsvitenskap med 30 studieplasser som bachelorkandidater fra UiA, UiS og HiL kunne søke på. Den 19. juni 2015 vedtok Stortinget i revidert nasjonalbudsjett øremerkede midler til dette studieprogrammet slik at det kunne videreføres i 2015 og vil bli en fast del av fakultetets utdanningsportefølje.

6.4 Mi Side Pilot

UiB vedtok våren 2015 å gå for programmet Canvas som plattform for nytt digitalt læringsstøttesystem. Det juridiske fakultet er høsten 2015 med i pilotprosjekt med 1. studieår. Exfac er første emne ut og kursansvarlig Synne Sæther Mæhle og studieårsansvarlig Kari Kaland Bjorøy har gjort et stort arbeid med å få dette på plass. Vi fikk først tilgang til systemet i juni, og informasjonen ble overført fra testemner til ordinær emnesider like før semesterstart. 1. studieår vil benytte Canvas hele dette studieåret, men det er ennå ikke klart når resten av fakultetet skal over på ny plattform.

6.5 Gjennomgang av spesialemnetilbudet og rutiner for administrasjon av spesialemner

I august 2015 fikk studieutvalget presentert en oversikt over en rekke sider ved spesialemnene som tilbys ved fakultetet. Fakultetsstyret fikk seg forelagt oversikten på møtet i september. Oversikten belyste blant annet ulike utfordringer knyttet til spesialemnene, for eksempel at det på noen av emnene er så få studenter at det gir grunn til å stille spørsmål ved emnenes «eksistensberettigelse», at det er vanskelig å få til en god «strømlineforming» av driften av spesialemnene, og at fakultetet med dagens høye antall emner (rundt 50) har nådd smertegrensen for hva som kan håndteres av to administrativt ansatte som også har andre oppgaver.

På bakgrunn av dette har undervisningsdekanen tatt initiativ til en gjennomgang av spesialemnene og vil i dialog med de enkelte kursansvarlige sondere mulighetene for enkelte justeringer av porteføljen for å sikre best mulig utnyttelse av ressursene. Studieseksjonen har samtidig begynt å se på hvilke grep som kan tas for å optimalisere og effektivisere administrasjonen av emnene. Dette vil være en prosess som i første omgang skjer som en dialog mellom undervisningsdekan, kursansvarlige og administrativt ansvarlige for spesialemnene. Videre vil eventuelle forslag til endringer bli forelagt studieutvalget ved behov.

6.6 Utvikling og implementering av elektronisk søknadsskjema for forhåndsgodkjenning og endelig godkjenning av delstudier i utlandet

For å effektivisere arbeidet med saksbehandling av søknader om forhåndsgodkjenning og endelig godkjenning av delstudier i utlandet har studieseksjonen utviklet elektroniske søknadsskjema for disse søknadene. Skjemaene ble tatt i bruk våren 2015, og endringen har vist seg å gjøre søknaden enklere å forstå for studentene og saksbehandlingen mer effektiv.

På lengre sikt skal UiB utvikle sentrale løsninger som gjør at flest mulig søknader knyttet til administrasjon av studier skal kunne leveres digitalt gjennom en påloggingsløsning. Dette ligger flere år frem i tid, og i påvente av sentrale løsninger har studieseksjonen tatt initiativ til en lokal midlertidig løsning.

6.7 Effektivisering av søknads- og saksbehandlingsprosessen for godskriving av ekstern utdanning

Studenter som har bestått juridisk utdanning og/eller forprøver ved annet lærested kan søke om å få denne godskrevet, jf. uhl. § 3-5 (1). Søknadstallet har økt jevnt de siste årene. Studieseksjonen har tatt grep for å forenkle og effektivisere denne saksbehandlingen de siste årene, og nye grep har blitt tatt i høst.

Like etter hovedopptaket sender fakultetet ut en e-post til alle som har fått tilbud om opptak til masterprogrammet med informasjon om hvordan de kan søke godskriving av tidligere utdanning. I e-posten får de lenke til et elektronisk søknadsskjema hvor de registrerer hva de søker godskriving for og kan samtykke til elektronisk utveksling av eksamensresultater fra andre norske læresteder gjennom databasen Felles Studentsystem (FS).

Elektronisk resultatutveksling er en ny funksjon i Felles studentsystem som har gjort at søknads- og saksbehandlingsprosessen fra og med 2015 er betraktelig enklere og mer effektiv. Vi trenger ikke lenger kontrollere originale papirdokumenter manuelt.

Ved studiestart 2015, hadde et stort flertall av studentene samtykket til elektronisk resultatutveksling. Dermed sparte saksbehandlerne mye tid ved at de eksterne resultatene, inkludert emnekode og antall studiepoeng, ved hjelp av få tastetrykk ble registrert i databasen.

Utdanningsplanene til de som søkte ble endret innen semesterstart. Vedtak i alle saker som ikke har krevd særskilt faglig vurdering var ferdig behandlet i løpet av august.

Det er et betydelig antall søknader om godskriving av ekstern utdanning; ca. 196 høst 2015 mot ca. 159 høst 2014. Det elektroniske søknadsskjemaet, samt resultatutveksling i FS og mer effektiv bruk av arkiv- og saksbehandlingssystemet ephorte, har gjort at saksbehandlingen både er effektivisert og saksbehandlingstiden betydelig redusert sammenlignet med tidligere år.

6.8 Utvikling av studentmottaket for nye studenter som starter direkte på 2., 3. og 4. studieår

Inntil 2014 har organiseringen av mottaket av nye studenter og informasjonen til disse utelukkende vært fokusert på studenter som begynner på 1. studieår. Da fakultetet i 2014 for første gang tok opp studenter til toårig masterprogram i rettsvitenskap, ble det som del av mottaksdagen ved semesterstart organisert et eget informasjonsmøte for studenter som skulle begynne på 4. studieår.

I 2015 har studieseksjonen fortsatt utviklingen og forbedringen av mottaket av studenter som ikke begynner på 1. studieår. Dette er gjort ved at informasjonsmappene som deles ut til de nye studentene inneholder informasjon tilpasset det studieåret studenten skal begynne på, samt at studenter som ikke skulle begynne på 1. studieår ble samlet i auditorium 3 på mottaksdagen, med til dels egne presentasjoner tilpasset disse og til dels overføring av det som ble formidlet i auditorium 1.

For å sikre rask sosial integrering av nye studenter på særlig 3. og 4. studieår, der studentene ikke lenger er organisert i arbeidsgrupper, ble lunsjen på mottaksdagen servert i egne rom for disse studentene slik at de kunne finne hverandre i mylderet. I dialog med fadderstyret i Juristforeningen ble det i tillegg organisert egne faddergrupper for nye studenter på 3. og 4. studieår.

Dette tilpassede studentmottaket vil utvikles ytterligere til neste år, dersom vi har ressurser til det.

6.9 Opptak

Til og med 2013 har opptak vært en relativt liten virksomhet ved fakultetet. Det har kun bestått av lokalt opptak til spesielemner og involvering i det internasjonale opptaket. Fra og med høsten 2014 ble det opprettet en egen poststudierett, med eget opptak, for å skille ferdige kandidater fra ordinære studenter. I juni 2014 opprettet Universitetsstyret et 2-årig

masterprogram i rettsvitenskap. Dette programmet har blitt permanent etter øremerkede midler i revidert nasjonalbudsjett i 2015.

Per i dag har fakultetet tre aktive lokale opptak; opptak til toårig masterprogram i rettsvitenskap, opptak til spesialemer og opptak til poststudierett. I tillegg har det blitt gjennomført opptak av internasjonale studenter som kommer gjennom fakultetets og universitetets utvekslingsavtaler. Studieadministrativ avdeling har ansvaret for dette opptaket, men fakultetet behandler søknader om opptak til våre emner.

Saksbehandlingen av opptaket til spesialemer har blitt gradvis profesjonalisert og samtidig digitalisert siden 2013, og studieseksjonen arbeidet kontinuerlig med å forbedre rutinene i opptaksprosessen og sørge for at saksbehandlingen er forankret i tydelige regler og retningslinjer som skal sikre likebehandling av søkerne, samt transparens og forutsigbarhet for søkerne.

Økningen i antallet opptak som gjennomføres og økning i antallet søkere i disse opptakene har ført til at opptak til studier har vokst frem som et eget arbeidsfelt i administrasjonen ved fakultetet.

[Tilbake til sakslisten](#)

Sak 65/15**JUS266-2-A Forfatningshistorie. Søknad om opprettelse av spesialemne.**

For hensyn og begrunnelse vises til rubrikken «Kursets relevans».

Mal for vedtak om opprettelse av JUS266-2-A Forfatningshistorie**Tegnforklaring:**

* skal inngå i kursbeskrivelsen i studieplanen.

** skal formuleres godt slik at tekstene egner seg for publisering på emnets hjemmeside.

Tema	
Kursets navn	
Kode	JUS266-2-A
Kursets navn – bokmål*	Forfatningshistorie
Kursets navn – nynorsk*	Forfatningshistorie
Kursets navn – engelsk*	Constitutional history
Antall studiepoeng*	10
Studienivå (BA eller MA)	MA
Kursansvarlig*	Eirik Holmøyvik
Faglærer(e)*	Eirik Holmøyvik
Administrativ kontaktperson (kan endres av administrasjonen uten nytt vedtak)	spesialemner@jurfa.uib.no
For rettsstudiets emner:	
- Kursinnhold**	Faget forfatningshistorie gir ei grundig innføring i norsk forfatningshistorie frå 1814 og fram til i dag. Den internasjonale dimensjonen er viktig i faget, slik at norsk forfatningshistorie blir framstilt og forklart i lys av internasjonale politiske og konstitusjonelle samanhengar. Utgangspunktet i faget er framveksten av den moderne forfatninga i Europa og USA rundt 1800. Viktige tema er det moderne forfatningsomgrepet, den moderne forfatningas naturrettslege grunnlag og utviklinga av konstitusjonelle ordningar bygd på maktfordelingsprinsippet, folkesuverenitetsprinsippet og ideen om menneskerettar. Norsk forfatningshistorie blir studert med utgangspunkt i Grunnlova av 1814 som grunnlag for den nye norske staten. Viktige tema er den ideologiske, historiske og politiske bakgrunnen for Grunnlova, korleis Grunnlova vart til i 1814, innhald og særtrekk knytt til maktfordelinga, institusjonar og tilhøvet mellom stat og borgar og dei konstitusjonelle konsekvensane av og innhaldet i unionen med Sverige frå 1814 til 1905. Forfatningsutviklinga i Noreg etter 1814 blir studert i lys av både den politiske og sosiale utviklinga i Noreg og internasjonal forfatningsutvikling. Viktige tema er Grunnlovas formelle og uformelle endringar, utviklingstrekk i maktfordelinga og i Grunnlovas suverenitetsomgrep, utviklinga av domstolanes prøvingsrett overfor lover og Grunnlovas funksjon og verknad ved unntakstilstand og kriser. Forfatningshistorie gir innsikt i det historiske grunnlaget for og utviklinga av sentrale ordningar i dagens forfatningar. Dette emnet har nær samanheng med dei obligatoriske faga Norske og internasjonale rettslege institusjonar (Jus121) og Rettsstat og menneskerettar (Jus135).
- Læringsutbytte**	Kandidaten skal ha kunnskap i (1) framveksten av den moderne forfatninga rundt 1800 med vekt på dei nye konstitusjonelle ordningane og programmet for menneskerettar; (2) om grunnlegginga av den nye norske staten i 1814

	med Eidsvollsgrunnlova og unionen med Sverige; (3) om norsk og internasjonal forfatningsutvikling på 1800- og 1900-talet. Kandidaten skal kunne forstå sammenhengar mellom forfatning, politikk og samfunn etter 1800.
- Litteratur**	1. Eirik Holmøyvik og Dag Michalsen: Lærebok i forfatningshistorie (Pax Forlag 2015). 478 sider ISBN 9788253037929 2. Trond Nordby: I politikkens sentrum. Variasjoner i Stortingets makt 1814-2004 (Universitetsforlaget 2004), s. 49-136. ISBN: 9788253037929
Særlig egnet i kombinasjon med	JUS281-2-A, JUS286-2-A
Undervisning:	
- undervisningssemester (høst/vår)*	Vår
- undervisningsform*	Førellesing
- undervisningsspråk*	Norsk
- obligatoriske elementer*	Ingen
Opptak/adgangsregulering:	
- studierettskrav*	MAJUR, MAJUR-2, INTL-JUS, JUSVALG, POST.
- undervisningsopptak*	
- deltakerkapasitet	Uavgrensa
- privatistadgang*	Nei
Eksamen:	
- eksamenssemester(høst/vår) *	Vår
- eksamensform*	
o semester med undervisning	Skriftleg skuleeksamen.
o semester uten undervisning	Skriftleg skuleeksamen.
- eksamenstid*	4 timar.
- eksamensspråk*	
-oppgaven	Norsk
-besvarelsen	Norsk, svensk,dansk.
- karakterregel*	Gradert skala med 5 trinn frå A til E for bestått og F for ikkje bestått, jfr. Studieplan for masterstudiet i rettsvitenskap ved UiB § 3-1 nr 2 første punktum.
Hjelpemidler til eksamen, avvik fra § 3-6 flg.	Kilder og årstall i forfatningshistorien, redigert av Eirik Holmøyvik og Dag Michalsen (Pax Forlag 2015).
Forkunnskaper (inkludert språkkunnskaper):	
- obligatoriske*	Tre år universitets- eller høyskolestudier.
- anbefalte*	Tre år jusstudiar.
Faglig overlapping med andre emner*	Ingen Ingen direkte overlap. Jus134 Retts historie og komparativ rett går ikkje inn på forfatningshistorie. Den same tematikken finst i både jus121 Norske og internasjonale rettslege institusjonar og jus135 Rettsstat og menneskerettar, men heller ikkje desse dekker det historiske perspektivet. Det same gjeld valemna JUS281-2-A og JUS286-2-A.
Evaluerings*	I henhold til fakultetets rutiner for kalitessikring og evaluering.

Kontaktinformasjon*- Avdeling/institutt/ /fakultet	Administrativ kontaktperson: spesialemner@jurfa.uib.no Enhetens navn: Det juridiske fakultet Besøksadresse: Magnus Lagabøtes plass 1 Ekspedisjonstid: 09.00 – 14.00. Postadresse: Postboks 7800 Postnummer og -sted: 5020 BERGEN Telefon: 55 58 95 00 Faks: 55 58 95 10 E-post: info@jurfa.uib.no Web: http://www.uib.no/jur
Målgruppe(r)	• Jusstudentar • Studentar i statsvitskap (samanliknande politikk, organisasjons- og administrasjonsvitskap) • Studentar i historie
Behovet for tilrettelegging i forhold til målgruppene	Ingen
Finansiering av emnet	Ordinær, intern
Ressurser	
- kursansvarlig	Intern
- undervisningsressurser	16 timar førelesing. Interne førelesarar.
- administrative ressurser	Intern
Kursets relevans	Forfatningshistorie er direkte relevant som eit perspektivfag til dei obligatoriske emna Jus121 Norske og internasjonale rettslege institusjonar (statsrettsdelen) og Jus135 Rettsstat og menneskerettigheter. I eit samfunnsperspektiv ser vi stadig meir merksemd om konstitusjonelle spørsmål både i Noreg og internasjonalt. Utanfor Noreg har det dei siste tiåra vore mykje merksemd om konstitusjonanes rolle i statsbygginga, både i kjølvatnet av Jernteppetts fall i 1989 og no sist med den arabiske våren. EMK og EU-prosjektet har ført til ein ny overnasjonal konstitusjonalisme, men tufta på gamle idear om suverenitet, maktfordeling og individuelle rettar. Her heime har vi vore vitne til omfattande grunnlovsreformer sidan 2003. Etter reformene i 2014-2015 står Grunnlova fram i ny drakt både i språk og i innhald, men likevel med sterke røter bakover til 1814. Statsretten blir dessutan stadig meir aktuell i det politiske livet. Høgsterett prøvar lover og forvaltningsvedtak mot konstitusjonelle normer med stadig sterkare intensitet og under aukande debatt. Tilhøvet mellom den lovgivande og utøvande makta har stadig kome på spissen gjennom Stortingets kontroll av regjeringa. Grunnlovas grenser for internasjonalt samarbeid er omstridd og under stadig debatt. Ingen av desse spørsmåla er nye, men er ein vedvarande og samanhengande tematikk i Grunnlovas historie tilbake til 1814. Forfatningshistorie er meint som valemne for dei som vil fordjupe seg i norsk forfatningshistorie. Faget er også meint å gi studentane djupare innsikt i sentrale tema i konstitusjonell rett generelt ved å sjå norsk forfatningshistorie i eit internasjonalt perspektiv og med vekt på grunnleggjande konstitusjonelle tema som forfatningsomgrepet, grunnlovstolking, suverenitet, maktfordeling, grunnlovsending, menneskerettar, domstolsprøving og unnatakstilstand.

Merknad fra studieadministrasjonen:

På oppdrag fra fakultetsledelsen har studiedekanen igangsatt en gjennomgang av porteføljen av spesielemner med sikte på å avklare om emner skal nedlegges, om det kan være mulig å slå sammen emner, eventuelt foreta andre former for omorganisering av porteføljen. Videre skal emnemalens utforming vurderes, og det bør også tas stilling til om det kan iverksettes tiltak som sikrer større grad av dynamikk i porteføljen. Det har i ulike sammenhenger kommet til uttrykk at det skal være lett å opprette spesielemner, men at det også skal være lett å legge ned emner. Dette siste har imidlertid vist seg å by på atskillig større utfordringer.

Spesielemneporteføljen har økt betydelig det siste året: våren 2015 ble to nye emner²¹ lansert, høsten 2014 fikk vi fire nye²², våren 2014 fikk vi to nye²³. En slik tilvekst er i seg selv gledelig. Vi må imidlertid legge til grunn at studenttallet ikke øker tilsvarende. Det innebærer at inntektene fra spesielemner ikke øker nevneverdig, mens kostnadene altså har økt en hel del. Et moment av betydning er at de administrative ressursene som kan settes av til driften av spesielemner, nå må anses å være utnyttet til det ytterste. Disse emnene er relativt ressurskrevende, ettersom de er vesentlig mindre strømlinjeformet enn det som gjelder for de obligatoriske emnene. I noen tilfeller ser vi også at emneansvarlige forholder seg noe mer distansert til driften av kurset, noe som belaster administrasjonen ytterligere. De administrative ressursene er strukket så vidt langt, at vi må innrette oss på en netto reduksjon av antall emner, det er ikke tilstrekkelig å opprettholde status quo.

Fakultetsstyret vedtok i sitt møte 8. september 2015 å legge ned de to spesielemnene JUS279-2-A Transnational Commercial Law I og JUS279-2-B Transnational Commercial Law II. Flere av fakultetsstyrets medlemmer bemerket i denne forbindelse at fakultetets spesielemneportefølje er omfattende, og det ble gitt uttrykk for at den gjennomgangen som fakultetsledelsen nå har satt i gang, er nødvendig.

Inntil videre anser studiedekanen at fakultetet ikke bør opprette nye spesielemner. Nyetableringer bør ikke vedtas før vi har redusert porteføljen noe.

[Tilbake til sakslisten](#)

²¹ JUS290-2-A Common and Civilian Influence in a Mixed Legal System og JUS291-2-A EU and EEA State Aid Law.

²² JUS271-2-B Comparative Energy Law og JUS287-2-A EU and EEA Commercial Law, JUS288-2-A International Criminal Law, JUS289-2-A International Civil Procedure.

²³ EU and EEA Public Procurement Law, JUS286-2-A Constitution and Politics

Sak 67/15

Søknad om å endre det midlertidige emnet JUS290-2-A Common and Civilian Influence in a Mixed Legal System til et ordinært spesialemne.

Studieutvalet
Det juridiske fakultet, UiB

Jørn Øyrehagen Sunde
Det juridiske fakultet, UiB
Postboks 780
5020 Bergen

jorn.sunde@uib.no

Bergen 11.september 2015

Våren 2015 vart kurset JUS290-2-A: *Common and Civilian Influence in a Mixed Legal System*, halde ved Det juridiske fakultet i Bergen. Kruket var i all hovudsak finansiert av Erasmus-midlar. Førelasarar var *lecturar* Andrew Simpson og *lecturar* Adelyn Wilson frå Aberdeen Law School, medan underteikande var fagansvarleg ved fakultetet. Åtte studentar gjennomførte kurset, med karakterfordelinga 4 B og 4 C.

Eg ønskjer med dette å søkja om at kurset vert ei av dei engelskspråklege spesialfaga som fakultetet tilbyr, men ordinær finansiering. Men for våren 2016 har Simpson og Wilson fått nye Erasmus-midlar, og desse til verta brukt så langt dei rekk til å dekkja utgifter i samband med kurset.

Ein har i dag ingen rettshistoriske spesialemne. Dette faget byggjer vidare på spenninga mellom *common* og *civil law*-tradisjonane som bergensstudentane kjenner frå JUS134, og som dei utanlandkse studentane kjenner frå spesialfaget i komparativ rett, som vert undervist i haustsemesteret. Men har ein reindyrka rettshistorisk innfallsvinkel til det, med skotsk

rettshistorie som studieobjekt. Gjennom den får ein innsyn i møtet mellom *common* og *civil law*, og dermed òg i europeisk rettshistorie dei siste 1000 åra.

Faget kan gjerast enno meir relevant for både norske og utanlandske studentar om ein legg til 4 timar førelesing der det dei har lært under førelesingane til Simpson og Wilson vert relatert til norsk rettshistorie. Den er kjent for dei norske studentane frå JUS134, og for dei utanlandske studentane som har følgde introduksjonsførelesinga om den norske rettskulturen si historie. Som fagansvarleg kan eg ta på meg denne oppgåva frå våren 2016.

Simpson og Wilson frå Aberdeen har det siste året fått ein god relasjon til Det juridiske fakultet i Bergen, noko som styrkar kontakten mellom dei to fakulteta. For det rettshistoriske miljøet ved fakultetet er kontakten svært viktig. Ved sida av forskar- og lærarutveksling knytt til rettshistorie, planlegg til dømes Forskargruppa for rettskultur, saman med Tina Hunter ved Aberdeen Law School, òg eit seminar om rettskultur og petroleumsavtalar.

Venleg helsing,

Jørn Øyrehagen Sunde

Merknad fra studieadministrasjonen:

Emnet ble opprettet av fakultetsstyret ved vedtak i sak 73/14 den 21. oktober 2014, etter tilråding fra Studieutvalget. SU hadde da behandlet saken i sitt møte den 14. oktober 2014 og fattet vedtak i sak 67/14.

Verken i SUs vedtak eller i fakultetsstyrevedtaket er det gjort reservasjoner med hensyn til emnets varighet. Heller ikke i emnemalen er en slik begrensning angitt, men der er det angitt at emnets undervisningsressurser er eksterne og Erasmus-finansiert. Det er dette ene punktet i emnets egenskaper saken her gjelder.

Siden forslaget har budsjettmessige implikasjoner, må vedtak fattes av fakultetsstyret – SU vedtar en tilråding til et sånt vedtak.

[Tilbake til sakslisten](#)

Sak 68/15***Ekstern undervisning i JUS250-2-C Health and Human Rights.***

Vi har mottatt søknad fra emneansvarlig, Henriette Sinding Aasen.

Det er tale om i alt fem dobbeltimer undervisning (tre med Brigit Toebes, en med Caroline Adolphsen og en med Eva Naur Jensen).

Slik det framgår av søknaden, ønsker de å avvikle et felles seminar ved samme anledning. Det er avklart med H S Aa at dette ikke er tale om en del av undervisningstilbudet, det er et rent forskningsseminar. Dette innebærer at kostnadene knyttet til reise og opphold ikke uten videre bør knyttes til undervisningen – i alle fall ikke i sin helhet.

Slik undervisningsplanen foreligger nå, er kurset oppsatt med 11 dobbeltimer undervisning, det er en mer enn «normen» på 2 timer/studiepoeng (for engelskspråklige spesialemner) skulle tilsi.

Jeg viser til melding fra Mari Anne nedenfor, og søker herved om å kunne bruke det samme undervisningsopplegget våren 2016 som ble benyttet våren 2015. Det vil si at Caroline Adolphsen og Eva Naur Jensen fra Århus og Brigit Toebes fra Leuven kommer og underviser på kurset Health and Human Rights. Alle er sentrale på sine felt og er også samarbeidspartnere i forskningssammenheng. Dette gjelder først og fremst de to fra Danmark, som er med på et bokprosjekt som er under utvikling i forskergruppen for helse- og sosialrett. De dagene de er her vil vi derfor også benytte anledning til felles seminar med dem (slik som i fjor). Jeg har tidligere samarbeidet med Brigit Toebes om boken Health and Human Rights in Europe, som brukes som pensum på kurset, og det er også aktuelt med ytterligere framtidig forskningssamarbeid. Også Karl Harald Søvig samarbeider med Toebes. Jeg ser med andre dette som gode muligheter ikke bare for god forskningsbasert undervisning av sentrale folk på feltet, men også for forskningssamarbeid og prosjektutvikling. For studentene er det en fordel med flere forelesere som bidrar med ulike perspektiver og erfaringer.

Er dette tilstrekkelig som søknad, eller trengs det flere opplysninger?

Mvh
Henriette

From: Mari Anne Franklin
Sent: Thursday, September 17, 2015 11:57 AM
To: Henriette Sinding Aasen
Cc: Karl Harald Søvig
Subject: Timeplan for JUS250-2-C Health and Human Rights

Hei Henriette,

Tro det eller ei, men det er allerede på tide å tenke på vårens kurs. Vi bør ha timeplanen klar i løpet av et par uker, så kan du ta en titt på planen under (løst basert på vår 2015) og se om vi kan bruke noenlunde de samme datoene? Dersom du ønsker å ha gjesteforelesere, må dette avklares med SU på grunn av ekstrakostnadene. Neste møte

er 29.09, og Johanne må derfor ha en søknad på dette i begynnelsen av neste uke. I og med at SU-møtet er såpass tett opptil timeplanfristen (01.10), bør vi planlegge som om eventuelle gjesteforelesere kommer, så det hadde derfor vært flott om du så snart som mulig kan kontakte Brigit, Eva og Caroline (om det fortsatt er planen å ha disse med) og høre om datoene under kan passe dersom det skulle bli aktuelt.

Jeg setter Karl Harald i kopi her slik at han kan se på datoforlagene for sine forelesninger når han får mulighet.

Uke 12

Mandag 14.03. kl. 12:15-14:00

Onsdag 16.03. kl. 12:15-14:00 **Karl Harald**

Fredag 18.03. kl. 12:15-14:00

Uke 13

Tirsdag 29.03. kl. 10:15-12:00

Torsdag 31.03. kl. 10:15-12:00 **og** 12:15-14:00 **Brigit**

Fredag 01.04. kl. 10:15-12:00 **Brigit**

Uke 15

Onsdag 06.04. kl. 12:15-14:00 **Karl Harald**

Fredag 08.04. kl. 12:15-14:00

Uke 16

Tirsdag 12.04. kl. 10:15-12:00 **Caroline**

Onsdag 13.04. kl. 12:15-14:00 **Eva**

[Tilbake til sakslisten](#)

Sak 69/15**Ekstra veiledningstid ved stryk på masteroppgave**

Hvert år er det et fåtall studenter som stryker på masteroppgave ved Det juridiske fakultet. I følge [emnebeskrivelsen for JUS399](#) kan studenter som har fått vurdert en innlevert masteroppgave til ikke bestått, bare levere masteroppgave til ny vurdering *dersom den tar opp et annet tema eller er en vesentlig omarbeidet versjon av den tidligere innleverte oppgaven*. En eventuell mulighet til videre veiledning er ikke omtalt i emnebeskrivelsen, og ofte har studentene brukt opp de tilmålte 10 veiledningstimene ved innlevering av oppgaven.

Ettersom studenter kun kan levere masteroppgaven til ny vurdering dersom den «*tar opp et annet tema eller er en vesentlig omarbeidet versjon*» av oppgaven de opprinnelig leverte, kan de ha behov for ytterligere veiledning. De kursansvarlige for masteroppgave, Halvard Haukeland Fredriksen og Jon Petter Rui, foreslår derfor å formalisere en ordning der det innvilges ekstra veiledningstid for studenter som får sensurert masteroppgave til ikke bestått.

Det foreslås en ramme på 5 timer ekstra veiledningstid. Eventuelle gjenstående timer fra ordinær veiledning før første innlevering skal ikke videreføres. Dette fordi det framgår i [emnebeskrivelsen](#) at det er «*studentens eget ansvar å oppsøke og nyttiggjøre seg veiledning*».

Det bør vurderes i hvert enkelt tilfelle hvorvidt opprinnelig veileder skal videreføre arbeidet, eller om det er hensiktsmessig – eller nødvendig – å bytte veileder. De kursansvarlige skal involveres i vurderingene, og de vil også være ansvarlige for å oppnevne ny veileder for studenten der det blir aktuelt.

Når studenter tildeles ekstra veiledningstid, bør veilederen også tildeles ekstra forberedelsestid slik at vedkommende kan sette seg inn i masteroppgaven slik den foreligger og eventuelle skriftlige karakterbegrunnelse fra sensorer og klagesensorer. Rammen for ekstra forberedelsestid foreslås til 2 timer, og disse timene inngår ikke i veiledningstiden som tildeles studenten.

Få studenter stryker på masteroppgaven. De siste årene har i snitt én masteroppgave blitt sensurert til ikke bestått i ordinær sensur eller klagesensur. Det ligger følgelig ikke an til at det skal bli en betydelig økonomisk belastning for fakultetet å innvilge ekstra veiledningstid for studenter som har strøket.

Forslag:

1. Studenter som får vurdert masteroppgave til ikke bestått, kan etter søknad få innvilget ekstra veiledningstid for å omarbeide masteroppgaven eller skrive ny masteroppgave til ny innlevering. Rammen for ekstra veiledningstid er 5 timer.
2. De kursansvarlige skal vurdere om det er nødvendig å oppnevne ny veileder for ekstra veiledningstimer. De vil også være ansvarlige for å oppnevne ny veileder.
3. Veileder kan tildeles ekstra forberedelsestid for å sette seg inn i oppgaven og eventuell skriftlig begrunnelse før veiledningen starter. Rammen for veileders forberedelsestid er 2 timer.

ELTJ

[Tilbake til sakslisten](#)

Sak 70/15

Gruppe A: Representasjon til Studieutvalget

Magne Strandberg som er en av tre representanter for gruppe A i Studieutvalget, har bedt seg fritatt for fast møteplikt for resten av perioden. Forespørselen er begrunnet i en rekke andre verv og engasjementer som gjør det vanskelig å opprettholde en tilfredsstillende oppfølging av alle oppgavene.

Studiedekanen har drøftet saken med dekanen og har forespurt første vara, Bjørn Henning Østenstad om å tre inn som fast representant. Begge har sluttet seg til ordningen.

På dette grunnlaget framsettes følgende

vedtaksforslag:

Magne Strandberg flyttes til posisjon som fjerde vara til SU for gruppe A. Første vara, Bjørn Henning Østenstad rykker opp som fast representant. Ordningen gjøres gjeldende for resten av inneværende valgperiode.

[Tilbake til sakslisten](#)

Sak 71/15

JUS253-2-A Kommunalrett flyttes til høstsemesteret.

Vi har mottatt en søknad fra emneansvarlig Ingunn Elise Myklebust:

Notat

Orientering til SU:

- 1) Planrettskurset JUR 640 (vaksenopplæringskurset) vert førebels lagt på is, som følge av prioritering av spesialemna; Planrett JUS 265-2-A og Kommunalrett JUS253-2, samt andre undervisings- og forskingsoppgåver.
- 2) Det er ønskeleg at undervisinga i Kommunalrett vert flytta frå vårsemesteret til haustsemesteret for å lette kombinasjonen mellom desse to kursa, samt for å tilretteleggje betre for at studentar som vel desse kursa kan skrive masteroppgåver innanfor desse fagdisiplinane påfølgjande vårsemester. Fleire studentar har ytra ønskje om dette.

Mvh

Ingunn Elise Myklebust

Kursansvarleg (JUR 640, JUS 265-2-A og JUS253-2)

Det er beklagelig at vi en periode ikke kan tilby EVU-emnet JUR640 Planrett. På den annen side er det utvilsomt emner i masterstudiet som må prioriteres. EVU-emnet har vært tilbudt om høsten, i 2012 var det 24 som besto eksamen, i 2013 var det 41, i 2014 var det 24. Kurset dekker utvilsomt et behov.

En samordning av JUS265-2-A Planrett og JUS253-2-A Kommunalrett er utvilsomt heldig, ut fra et samlet hensyn til å effektivisere spesialemneporteføljen.

Ettersom det her ikke er tale om å legge ned et emne, er dette ikke en sak for fakultetsstyret.

[Tilbake til sakslisten](#)